

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI İÇİN

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI REHBERİ

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI İÇİN

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI REHBERİ

Yayımlayan

Türkiye Gençlik STK'ları Platformu

Yayına Hazırlayanlar

Av. Emrah Sığın

Av. Alaaddin Yaman

Salih Yüzgenç

İletişim

Beylerbeyi, Beylerbeyi Çamlıca Cd.

4-16, 34676 Üsküdar İstanbul

☎ 0216 321 84 77

🌐 tgsp.org.tr ✉ info@tgsp.org.tr

Yapım

Selika Ajans

1. Baskı

Bütün hakları saklıdır.

Yazılı izin olmadan, tanıtım amaçlı

kısa alıntılar dışında hiçbir yolla

çoğaltılamaz.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	5
1. GİRİŞ	7
2. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINDA TEMEL KAVRAMLAR VE TANIMLAR	8
a. Kişisel Veri	8
b. Açık Rıza	9
c. Anonim Hâle Getirme	12
d. İlgili Kişi	12
e. Kişisel Verilerin İşlenmesi	13
f. Veri İşleyen	13
g. Veri Kayıt Sistemi	13
h. Veri Sorumlusu	13
3. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA DAİR ULUSAL DÜZENLEMELER	14
a. Anayasa	14
b. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK)	14
c. Türk Ceza Kanunu (TCK)	14
4. KİŞİSEL VERİ VE VERİ İŞLEME NEDİR?	15
a. Kişisel Veri ve Unsurları	15
b. Veri İşleme Nedir?	15
5. KİŞİSEL VERİ ENVANTERİ	16
6. VERİ İŞLEMEDE GENEL İLKELER	17
a. Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygun Olarak İşleme	17
b. Kişisel Verilerin Doğru Ve Gerekliğinde Güncel Olmasını Sağlama	17
c. Belirli, Açık Ve Meşru Amaçlarla İşleme	17
d. İşlendikleri Amaçla Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olma	19
e. İlgili Mevzuatta Öngörülen Veya İşlendikleri Amaç İçin Gerekli Olan Süre Kadar Muhafaza Etme	20
7. KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ ŞARTLARI	20
a. Kişisel Veri Sahibinin Açık Rızasının Bulunması	20
b. Kanunlarda Açıkça Öngörülmesi	20
c. Fiili İmkânsızlık Sebebiyle İlgilinin Açık Rızasının Alınamaması	21
d. Sözleşmenin Kurulması Veya İfasıyla Doğrudan İlgili Olması	21
e. Veri Sorumlusunun Hukuki Yükümlülüğünü Yerine Getirmesi	21
f. Veri Sahibinin Kişisel Verisini Alenileştirmesi	22

g. Bir Hakkın Tesisi, Kullanılması Veya Korunması İçin Veri İşlemenin Zorunlu Olması ..	23
h. Veri Sorumlusunun Meşru Menfaati İçin Veri İşlemenin Zorunlu Olması	23
8. ÖZEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİLER VE BU VERİLERİN İŞLENMESİ USULÜ VE ŞARTLARI	25
9. KİŞİSEL VERİLERİN SİLİNMESİ, YOK EDİLMESİ VE ANONİMLEŞTİRİLMESİ	26
a. Silme	27
b. Yok Etme	27
c. Anonimleştirme	28
10. KİŞİSEL VERİLERİN AKTARILMASI	28
a. Kişisel Verilerin Yurtiçinde Aktarılması	28
b. Kişisel Verilerin Yurtdışına Aktarılması	29
11. BAĞIŞÇI, GÖNÜLLÜ VE DİĞER PAYDAŞLARIN HAKLARI	31
12. STK'LARIN ALMALARI GEREKEN TEKNİK VE İDARİ TEDBİRLER	32
a. Kişisel Veri Güvenliğine İlişkin İdari Tedbirler	32
b. Kişisel Veri Güvenliğine İlişkin Teknik Tedbirler	34
13. KVKK UYARINCA DERBİS	39
14. KVK SUÇ, KABAHAHAT VE CEZALARI	40
a. Kişisel Verilere İlişkin Suçlar	40
b. Kişisel Verilere İlişkin Kabahatler	41
15. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI SÜREÇLERİNDE STK'LARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	42
a. Aydınlatma Yükümlülüğüne Riayet	42
b. Aydınlatma Yükümlülüğü Yerine Getirilirken Uyulması Gereken Usul ve Esaslar	43
c. Veri Sorumluları Siciline Kayıt Muafiyeti	45
16. ADIM ADIM YAPILMASI GEREKENLER	46
17. SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI İÇİN KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKINDA TEMEL SORULAR	46
18. ÖRNEK METİNLER	57

SUNUŞ

Kıymetli STK Temsilcileri

Merhaba kıymetli Sivil Toplum Kuruluşu (STK) temsilcileri,

STK'lar olarak bizlere emanet edilen ne varsa, onlara nasıl ki gözümüz gibi bakıyorsa, aynı şekilde gönüllülerimiz ve çalışanlarımızın kişisel verileri de bizlere emanettir ve aynı hassasiyeti bu veriler için de göstermeliyiz.

Nitelikli STK prensibi ile hareket eden Türkiye Gençlik STK'ları Platformu (TGSP), STK'ların kurumsallık çalışmalarına katkıda bulunmak amacıyla bu rehber kitabı hazırlamıştır.

Biz işini en iyi şekilde yapmaya çalışan STK'lar olarak değerli gönüllülerimizi de, her daim güvenle gelip gönüllü hizmetlerde bulunabilecekleri genel merkezlerimize ve şubelerimize bekliyoruz.

Sağlık, güven ve afiyetle...

Ömer Faruk Terzi

TGSP Yönetim Kurulu Başkanı

1. GİRİŞ

Teknolojinin gelişmesi, alışkanlıklarımızı ve iş tutuş biçimimizi değiştirirken bireylerin kişisel verilerinin farklı platformlarda toplanması, depolanması, aktarılması ve çeşitli yöntemlerle işlenmesi de sıradan bir hal aldı. Her ne kadar verilerin işlenmesi kişi ve kurumlara birçok kolaylık sağlasa da bu durum verilerin istismar edilme riskini de beraberinde getirdi. Bu sebeple kişisel verileri ve dolayısıyla kişilik hakları ile kişilerin mahremiyetlerini koruyacak hukuki düzenlemeler yapılması zorunluluğu doğdu. Özellikle geçtiğimiz yıllarda hem dünyada hem de ülkemizde kişisel verilere dair hukuki düzenlemeler hız kazanırken kişi ve kurumlara da birçok yükümlülük getirildi.

Doğası gereği üye, gönüllü, çalışan, yararlanıcı, başışçı ve daha farklı pek çok sıfatta kişiyle yolu kesişen sivil toplum kuruluşları bu kişilerden edindikleri verileri işleyerek çalışmalarında avantaj elde etse de; kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmek ve paydaşlarının kişisel hak ve mahremiyetlerini korumak adına kişisel verilerin korunmasına ilişkin bir dizi önlem almak zorunda.

STK yöneticilerinin konunun önemini anlamaları ve kurumlarını kişisel verilerin korunması mevzuatına uyumlu hale getirmelerine yardımcı olmak amacıyla hazırlanan bu rehber ile STK'ların çeşitli yollarla edindikleri kişisel verilere nasıl yaklaşmaları gerektiği hususunda ipuçları sunmak; rehberde yer verdiğimiz örnekler ve Kişisel Verileri Koruma Kurulu kararları ile mevzuları somutlaştırarak pekiştirmek; rehberin son kısmında bulunan sorulara verilen cevaplar, örnek metinler ve mevzuat ile de konunun daha iyi anlaşılmasına yardımcı olmak istedik.

Umuyoruz ki yapılan bu çalışma STK'ların kişisel veri politikalarının dönüşümü ve kişilerin hak ve mahremiyetlerinin korunması süreçlerinde istifadelili olacaktır.

2. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINDA TEMEL KAVRAMLAR VE TANIMLAR

Kişisel verilerin korunmasına ilişkin temel kavramlar ve tanımlar 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 3. maddesinde açıklanmıştır. Rehberin devamında sıkça kullanılacak olan kavramlara rehberin henüz başındayken yer vermek faydalı olacaktır.

a. Kişisel Veri

Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi ifade etmektedir. Bir verinin kişisel veri olarak değerlendirilebilmesi için verinin gerçek bir kişiye ait olması ve kişinin belirli yahut bu veri vasıtasıyla belirlenebilir nitelikte olması gerekir. Bu tanıma göre tüzel kişiliklere ait veriler kişisel veri tanımının dışında kalmaktadır.

Kişilerin güvenlik kamerasına yansıyan görüntüleri, çağrı merkezleri ile yapılan görüşmenin ses kayıtları, kişilerin ad ve soyadları, fotoğrafları, parmak izleri, e posta adresleri, hobileri, inançları, siyasi görüşleri, aile ve sağlık bilgileri gibi kişiyi doğrudan yahut dolaylı olarak belirlenebilir kılan tüm veriler, kişisel veri kapsamında değerlendirilmektedir.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 31/05/2019 Tarihli ve 2019/166 Sayılı Kararı

İlgili kişinin, şahsına ait telefon numaralarına gönderilen ve kendisine ait olmayan içerik barındıran kısa mesaj (SMS) nedeniyle veri sorumlusuna başvurduğu; veri sorumlusu tarafından verilen cevapta, bu gönderimin personel hatasından kaynaklandığı ve başka bir aboneye ait giriş yapılırken 1 rakam hatası sonucunda ilgili kişiye SMS gönderildiği tespit edilerek yanlışlığın derhal düzeltildiğinin belirtildiği; ancak, kendisine gönderilen SMS'te kişisel verileri yer alan kişinin yeğeni olduğunu ve yeğenin telefon numarası ile kendisine ait telefon numarasının 1 rakam değişikliği / yanlışlığı ile karıştırılmasının mümkün olmadığını belirterek veri sorumlusu hakkında gereğinin yapılmasını talep ettiği başvurusunun incelenmesi neticesinde,

Gerek bir şirketler grubuna borçlu olduğu belirtilen ve şikayetçinin yeğeni olduğu anlaşılan şahsa ait ad, soyad ve hizmet numarasının şikayetçiye ait hatta gönderilmesi, gerekse şikayetçiye ait telefon numarasının, Kanun'da

düzenlenen işleme şartlarından herhangi birine dayanmadan işlenmesi şeklindeki tek bir harekete bağlı iki farklı veri işleme faaliyeti sonucunda Kanun'un 12'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen "Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek" yükümlülüğünü yerine getirmediği anlaşılan veri sorumlusu avukat hakkında, Kanun'un 18'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi kapsamında 50.000 TL idari para cezası uygulanmasına

karar verilmiştir.

b. Açık Rıza

Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rızayı ifade eder. Anayasanın 20., 6698 sayılı KVKK'nın 5,6,8 ve 9. maddelerinde vurgulanan açık rızanın, belirli bir konuya ilişkin olması, rızanın bilgilendirmeye dayanması ve rızanın özgür irade ile açıklanması gerekmektedir.

i. Belirli bir konuya ilişkin olmalıdır.

İlgili kişiye ait verilerin veri sorumlusu tarafından hangi konulara ilişkin olarak istendiği ve ne şekilde işleneceği rıza beyanında açıkça ortaya konmalıdır. Nitekim "Kişisel verilerimin işlenmesini kabul ediyorum." şeklinde bir açık rıza beyanının herhangi bir hukuki karşılığı bulunmamaktadır.

Kişi, sahibi olduğu verilerin işlenmesine kendi beyanı ile açıkça yahut karşı taraftan gelen isteği onaylamakla rıza gösterebilir. Açık rıza bir anlamda veri işleyen sınırlarını belirlemekte ve ona gerçekleştirebileceği fiile dair yol göstermektedir. İstisnaları olmakla beraber açık rızanın yazılı şekilde alınması gerekmez. Elektronik ortamda yahut sesli komutla alınması mümkündür. Bunun yanında açık rızanın alındığına ilişkin ispat külfeti veri sorumlusuna yüklenmiştir.

ii. Bilgilendirmeye dayanmalıdır.

Kural olarak kişi neye rıza gösterdiğini bilmelidir. Bu kapsamda veri sorumlusu, ilgili kişiyi elde edilecek kişisel verilerin hangi amaçla kullanılacağı ve gösterdiği açık rızanın sonuçları üzerine detaylı, açık ve anlaşılır bir şekilde bilgilendirmeli ve açık rıza olumlu irade beyanı taşımalıdır. Bilgilendirmede kişinin anlamakta zorluk çekeceği terimlerden ve okumayı güçleştirici punto ve yazı karakteri kullanmaktan kaçınılmalıdır. Ayrıca bilgilendirme süreci veri işleme faaliyetleri yapılmadan evvel tamamlanmalıdır.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 18/09/2019 Tarihli ve 2019/277 Sayılı Kararı

Şikâyetçinin bir banka çalışanın kendisini arayarak eşinin müdürü olduğu Şirket ile ilgili olarak eşine ulaşamadığını ve eşile iletişime geçebilmesi konusunda kendisine yardımcı olmasını talep ettiği, bunun üzerine müşterisi olarak Bankaya kendisiyle ilgili işlemlerde kullanılması için vermiş olduğu iletişim bilgilerine amacı dışında nasıl ve neden ulaşıldığı hakkında bilgi almak için Bankaya başvuru yaptığı ve Bankanın kendisine yazılı bir cevap vermediği iddiasıyla yapılan başvurusunun incelenmesi sonucunda;

...

Şikâyetçinin müşterisi olduğu Bankaya kendisine ait iş ve işlemlerde ulaşılması adına vermiş olduğu telefon numarası bilgisinin, eşine ulaşılmasında yardımcı olunabilmesi adına işlenmesinin, 6698 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasının (c) ve (ç) bentlerinde yer alan kişisel verilerin işlenmesinde "belirli, açık ve meşru amaçlar için işleme ve işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma" ilkelerine uyulması zorunluluğuna aykırı olduğu ve bu çerçevede Kanun'un 12'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca veri sorumlusunun kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almadığı göstermesi nedeniyle Banka hakkında Kanun'un 18'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi uyarınca 100.000 TL idari para cezası uygulanmasına

karar verilmiştir.

iii. Rıza özgür irade ile açıklanmalıdır.

Açık rızanın muteber olabilmesi için kişi rıza beyanında bulunurken verdiği rızanın sonuçları konusunda bilinçli olmalıdır ve kararı kendisi vermelidir. Fiil ehliyetinin bulunmadığı hallerde yahut cebir, tehdit, hata ve hile gibi iradeyi sakatlayan durumların varlığı halinde kişinin özgür iradesinden bahsedilemeyeceği için açık rıza da geçerli olmayacaktır.

İlgili kişinin açık rızasının alınması, bir ürün veya hizmetin sunulmasının ya da ürün veya hizmetten yararlandırılmasının ön şartı olarak ileri sürülmemelidir. Açık rıza alınmasının hizmet ya da üründen yararlanmanın ön şartı olarak belirtildiği durumlarda rızanın özgür irade ile verilmediği yorumu yapılabilir.

ÖRNEK: Bir hizmetten yararlanmanın üyelik şartına bağlandığı bir müessesede, üye olmak isteyen ilgili kişinin parmak izinin alınması ve iş-

lenmesinin üyelik sözleşmesinin kurulması için zaruri kılınması hukuka aykırı olacaktır. Zira kişinin iradesine ket vurarak alınan rızanın özgür irade ile alındığı söylenemez. Bu durum açık rızanın ruhuna ve ölçülülük ilkesine aykırı olacaktır.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 25/03/2019 Tarihli ve 2019/81 Sayılı Karar ve 31/05/2019 Tarihli ve 2019/165 sayılı Karar

...Bu bağlamda, herhangi bir ürün ve/veya hizmetin sunumunun, açık rıza verme ön şartına bağlanmaması gerektiği ve eğer yapılan seçimin sonuçları, kişisel veri sahibinin seçim özgürlüğünü etki altında bırakıyorsa, bu durumda rızanın özgürce verildiğini söylemenin mümkün bulunmadığı dikkate alındığında bahse konu somut olayda, üyelere sunulan online üyelik sözleşmesinde, özel nitelikli kişisel veri olan avuç içi izinin alınmasına onay verilmesinin sözleşmenin kurulması için zorunlu bir şart olarak sunulduğu ve kurala uyulmaması halinde firmaya fesih hakkı tanınmış olduğu hususları birlikte değerlendirildiğinde üyelerin kulüplere girişlerde avuç içi izi bilgilerinin alınmasına rıza göstermemeleri halinde söz konusu hizmetten yararlanamayacakları dikkate alındığında, üyeler tarafından verilen açık rızaların özgür iradeye dayalı olduğunu söylemenin mümkün bulunmadığı bu kapsamda veri sorumlusu tarafından hizmetin sunulmasının açık rıza şartına bağlandığının değerlendirildiği,

İlgili kişi dilediği zaman veri sorumlusuna vermiş olduğu açık rızasını geri alabilir. Geri alma işlemi ileriye yönelik sonuç doğurur. Geri alma beyanın veri sorumlusuna ulaştığı andan itibaren veri sorumlusu aldığı açık rızaya dayanan tüm veri işleme faaliyetlerini derhal durdurmalıdır.

Kişisel veri işleme faaliyetinin açık rıza şartına dayalı olarak gerçekleştirilmesi halinde, aydınlatma yükümlülüğü ve açık rızanın alınması işlemleri ayrı ayrı yerine getirilmelidir.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 26/07/2018 tarihli ve 2018/90 sayılı Kararı

...Ayrıca, veri sorumlusu tarafından aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi herhangi bir onaya bağlı değildir. Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesindeki amaç kişisel verilerin işlenmesi noktasında ilgili kişinin bilgi sahibi olmasının temin edilmesidir. Açık rıza alınmasında amaç ise, veri sorumlusu tarafından kişisel verilerinin işlenmesinin hukuki bir gerekçeye dayandırılmasıdır. Bu sebeple, ilgili kişi aydınlatma metni sayesinde kişisel veri işleme faaliyeti ile ilgili olarak bilgi edinmiş olmakla birlikte, söz konusu metinde yazılanlara açık rıza vermek zorunda değildir.

Tüm bu hususlar bir arada değerlendirildiğinde; söz konusu uygulamanın 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun (Kanun) amacına ve Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğin 5'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (f) bendinde yer alan hükme uygun olmadığı, bu itibarla aydınlatma metninin okunduğuna ilişkin geri bildirim alınması ile ilgili kişilerin kişisel verilerinin işlenmesi hususunda gerekli seçimlik haklarının da tanındığı açık rıza metninin onaylandığının ispatını sağlayacak mekanizmaların ayrıştırılması hususunda veri sorumlusunun talimatlandırılmasına,

c. Anonim Hâle Getirme

Kişisel verilerin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesi olarak tanımlanır. Yani elde kalan veriler ile herhangi bir surette verinin kime ait olduğu anlaşılabiliriyorsa anonim hale getirmekten bahsedilemez. Kişisel veriler anonimleştirilirken verinin büyüklüğüne, çeşitliliğine, veriden sağlanmak istenen faydaya ve işleme amacına göre farklı teknikler kullanılabilir.

i. Maskeleye

Kişisel veri, belli alanları silinerek yahut farklı işaretlerle görünmeyecek şekilde kapatılarak anonimleştirilebilir. Mesela T.C. kimlik numarasını 434*****78 veya telefon numarasını 537*****25 şeklinde vermek maskeleye yöntemine uygundur.

ii. Data Oluşturma

Kişisel verilerden istatistikler oluşturmak kişisel veriyi anonimleştirme yöntemlerindedir. Mesela programa katılan kişilerin %60'ının 18-23 yaş aralığında olduğu belirtilerek veriler anonimleştirilmiştir.

iii. Veri Türetme

Detay verilerin genel karşılıklarıyla değiştirilmesi işlemidir. Doğum tarihinin Gün/Ay/Yıl yerine kişinin direkt yaşının yazılması veri türetmek suretiyle anonimleştirme olarak değerlendirilir.

d. İlgili Kişi

Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi ifade eder. Çalışanlar, gönüllüler, bağışçı ve yararlanıcı gerçek kişiler ilgili kişidir. Tüzel kişiye ait verinin herhangi bir gerçek kişiyi belirlenebilir kılması durumunda bu veri de kişisel veri

kapsamında değerlendirilir. Burada korunan gerçek kişinin mahremiyetidir. Kanun tüzel kişilere ait verilerin korunmasını hiçbir şekilde düzenlememektedir.

e. Kişisel Verilerin İşlenmesi

Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi ifade eder. Kişisel verileri herhangi bir şekilde kullanmadan depolamak dahi veri işleme faaliyeti olarak değerlendirilmektedir. Dolayısıyla veri işleme olarak tanımlanan kavram veri üzerindeki sınırlı sayıdaki işlemi değil verinin elde edilmesinden başlayarak veri üzerinde gerçekleştirilen tüm işlemleri kapsamaktadır.

SMS göndermek, e-posta göndermek, çalışanlara ait özlük bilgilerini tutmak, başvuruları arşivlemek, kişilerin fotoğraflarını çekmek, kişisel verileri elektronik ortamda aktarmak-göndermek, verileri fiziksel yahut dijital olarak 3. kişilerin erişimine açmak, silmek, anonim hale getirmek STK'ların sıkça yaptıkları veri işleme faaliyetlerindedir.

f. Veri İşleyen

Veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişidir.

g. Veri Kayıt Sistemi

Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemidir.

h. Veri Sorumlusu

Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder. Gerçek kişiler, şirketler, kamu kurumları, dernek ve vakıflar da veri sorumlusu olabilir.

Eğer veri işleme faaliyeti STK tarafından gerçekleştiriliyorsa, veri sorumlusu STK'nın tüzel kişiliğidir. Tüzel kişiliğin içerisinde veri işleme faaliyetlerinden sorumlu olan gerçek kişiler Kanun'un uygulanması bakımından veri sorumlusu sayılmazlar. Veri sorumlusunun tüzel kişi olması halinde, veri sorumlusu yükümlülüğü ilgili STK'nın tüzel kişiliği üzerinde doğacaktır.

3. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA DAİR ULUSAL DÜZENLEMELER

a. Anayasa

Kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı Anayasal bir haktır. Nitekim 2010 yılında 5982 sayılı Kanun ile yapılan Anayasa değişikliğinde Anayasanın özel hayatın gizliliği ve korunmasını düzenleyen 20. maddesine “Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.” fıkrası eklenmiştir. Böylece:

- Herkesin kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahip olduğu,
- Bu hakkın, kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsadığı,
- Kişisel verilerin ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebileceği hususları açıkça hükme bağlanmıştır.

b. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK)

Anayasanın 20 maddesinde kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usullerin kanunla düzenleneceği belirtilmiştir. Bu kapsamda 26 Aralık 2014 tarihinde “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı” TBMM Başkanlığına sunulmuştur. Tasarı, 24 Mart 2016 tarihinde kanunlaşmış ve 33 maddeden oluşan 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu 7 Nisan 2016 tarih ve 29677 sayılı Resmî Gazete ’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

c. Türk Ceza Kanunu (TCK)

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun 17. maddesinde kişisel veri suçlarında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’na atıfta bulunularak “*Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 135 ila 140’ıncı madde hükümleri uygulanır.*” hükmüne yer verilmiştir. Bu doğrultuda TCK’nın 135. maddesinde kişisel verilerin kaydedilmesi, 136. maddesinde verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme, 138. maddesinde verileri yok etmeme fiilleri suç olarak düzenlenmiştir. Ayrıca

Kanun'un 140. maddesinde bu suçlarla ilgili olarak tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

4. KİŞİSEL VERİ VE VERİ İŞLEME NEDİR?

a. Kişisel Veri ve Unsurları

Kişisel veri, 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyarınca; Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi olarak tanımlanmıştır. Bu tanıma göre kişisel verinin üç unsuru bulunduğu söylenebilir. Bunlar:

i. Her türlü bilgi

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında her türlü bilgi kişisel veri olarak adlandırılabilir. Bir gerçek kişiye ait olması kaydıyla ad, soyad, T.C. kimlik numarası gibi bilgiler kişisel veri olabildiği gibi kişinin hobileri, o kişilerle ilgili profil oluşturulabilmesine olanak sağlayacak özellikler de kişisel veri olarak değerlendirilebilecektir.

ii. Gerçek kişiye ait olma

Yukarıda tanımladığımız her türlü bilginin kişisel veri olarak adlandırılması için bu bilgilerin gerçek kişiye ait olması gerekmektedir. Gerçek kişiler, tam ve sağ doğmakla birlikte kişiliği elde etmektedirler. Buna göre tam ve sağ doğan her bireyin kişisel verisi vardır ve Kanun ile koruma altındadır. Bu bakımdan dernek, vakıf, şirket gibi tüzel kişiliklerin Kanun kapsamında korunacak kişisel verisinden bahsedilemeyecektir.

iii. Kişiyi Belirli veya Belirlenebilir Kılma

Gerçek kişilere ait bilgilerin, kişisel veri olarak adlandırılabilmesi için veride bulunması gereken bir diğer özellik de bu verinin kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak belirlenebilir kılmasıdır. Bu bakımdan eldeki bilgi ile herhangi bir kişinin makul bir çaba ile o bilginin kime ait olduğunu saptayabilmesi halinde bir kişisel veriden söz edilecektir. Örneğin bir kişinin fotoğrafıyla birlikte isminin yer aldığı bir bilgi doğrudan belirleyici kişisel veri iken X projesinin koordinatörü, 2018 yılı başkanı gibi veriler dolaylı belirleyici kişisel verilerdir.

b. Veri İşleme Nedir?

6698 Sayılı Kanun uyarınca: *“Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, akta-*

rılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem” veri işleme faaliyeti olarak adlandırılmaktadır.

Bu tanıma göre verilerle ilgili yapılan bir eylemin otomatik olan bir yolla gerçekleştirilmesi hali doğrudan veri işleme faaliyeti olarak değerlendirilecektir. Bu bakımdan verilerle ilgili bilişim sistemleri üzerinde yapılan her türlü faaliyet otomatik yolla işleme olarak adlandırılacaktır.

Öte yandan veriler üzerinde otomatik olmayan yollarla yapılan faaliyetlerin veri işleme olarak adlandırılabilmesi için bir veri kayıt sisteminin parçası olması gerekmektedir. Veri kayıt sistemi, kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği bir sistemdir. Bu sistem elektronik veya fiziksel ortamda oluşturulabilir. Bu bakımdan bir veri kayıt sisteminde kişisel veriler örneğin ad-soyad üzerinden alfabetik olarak sınıflandırılabileceği gibi örneğin kredi borcunu ödemeyenler şeklinde de yapılan bir sınıflandırma bu kapsamda değerlendirilebilecektir.

5. KİŞİSEL VERİ ENVANTERİ

STK'lar her ne kadar Veri Sorumluları Siciline kaydolmaktan muaf tutulmuş olsalar ve kişisel veri envanteri hazırlamak zorunda olmasalar da KVKK'ya uyum sürecinin derli toplu ve sistematik götürülmesi açısından kişisel veri envanteri hazırlanması faydalı olacaktır.

Kişisel veri işleme envanteri, veri sorumlularının iş süreçlerine bağlı olarak gerçekleştirmekte oldukları kişisel veri işleme faaliyetlerini; kişisel veri işleme amaçları ve hukuki sebebi, veri kategorisi, aktarılan alıcı grubu ve veri konusu kişi grubuyla ilişkilendirerek oluşturdukları ve kişisel verilerin işlendikleri amaçlar için gerekli olan azami muhafaza edilme süresini, yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel verileri ve veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirleri açıklayarak detaylandırdıkları envanteri ifade eder.

Kişisel veri envanteri bir uyum sürecinde ilk yapılması gereken işlerdendir. Zira envanter çıkartılırken; kimlerin, hangi süreçlerde hangi kişisel verilerin işlendiği, bunların amaçları, hukuki sebepleri, aktarım durumları, azami muhafaza süreleri ve koruma için alınan tedbirlerin neler olduğu analiz edilerek bir veri haritası oluşturulmuş olacaktır. Bu sayede işlenmemesi gereken veriler veya usul olarak yanlış işlenen veriler belirlenecek ve uyum çalışmasının ilerleyişi daha sağlıklı gerçekleşecektir.

Envanter çıkartılırken bir kurumun her birimiyle ayrı ayrı görüşülecek, her faaliyet türü için işlenen kişisel veriler kategorik bazda ayrıntılandırılarak, alt kırılımlarıyla birlikte envanterde yer alacaktır. Bu bakımdan envanter oluşturulması uyum sürecinin en önemli aşamasıdır.

6. VERİ İŞLEMEDE GENEL İLKELER

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 4. maddesinde kişisel verilerin işlenmesinde uyulması gereken 5 ilkeye yer verilmiştir. Veri koruma düzenlemelerine uygunluğun temelini oluşturan bu ilkeler, hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma, doğru ve gerektiğinde güncel olma, belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma, ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme şeklinde sıralanmıştır. Birbirleri ile sıkı bir ilişki içinde olan ilkelerin her biri kişisel veri koruma süreçlerinde eşit önemi sahiptir. Bu ilkeleri yakından inceleyecek olursak:

a. Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygun Olarak İşleme

STK'lar, kişisel verilere ilişkin yaptıkları işleme faaliyetinde hukuki ilkelere ve hukukumuzun temeli olan dürüstlük kuralına uygun davranmalıdır. Ayrıca veriler işlenirken ilgili kişilerin çıkarlarını ve makul beklentilerini dikkate almalı; tüm süreçleri kişisel veri işleme envanteri kapsamında tespit ettiği hukuki dayanaklara uygun olarak yürütmelidir. İlkede belirtilen dürüstlük kavramı, ilgili kişinin kişisel verisinin ilgili kişiye karşı haksızlığa yol açacak şekilde kullanılmaması, ilgili kişinin makul beklentisinin karşılanması ve kişisel veriyi toplama amacının aşılmaması gerektiğini ifade eder.

b. Kişisel Verilerin Doğru ve Gerektiğinde Güncel Olmasını Sağlama

Kişisel veriler, doğru ve ilgili kişinin menfaatleri doğrultusunda güncel olmalıdır. Verilerin işlendikleri amaçlar göz önünde tutularak, doğru olmayan kişisel veriler derhal silinmeli veya düzeltilmesini temin edecek bütün makul adımlar atılmalıdır. Ayrıca kişisel verilerin doğruluğunu ve güncelliğini sağlayacak kanallar açık tutulmalıdır.

ÖRNEK: Asgari Geçim İndirimi (AGİ) hesaplanırken çocuk sayısının ve eşin çalışma durumunun güncel olması AGİ'nin doğru hesaplanması ve kişinin ekonomik çıkarları açısından önemlidir.

c. Belirli, Açık ve Meşru Amaçlarla İşleme

STK'lar veri işleme faaliyetlerindeki meşru amaçlarını, anlaşılabilir, açık ve kesin olarak ilgili kişilere açıklamalıdır. Yaptığı veri işleme faaliyetlerinin meşru amaçla yapılması işlenen kişisel verinin, veri sorumlusunun yaptığı iş veya sunduğu hizmetle bağlantılı ve bunlar için gerekli olması anlamına gelmektedir. Zira veri sorumlusu sıfatına sahip STK'lar, belirttikleri amaç dışında başkaca bir amaçla veriyi işlemeleri halinde bu fiillerinden sorumlu olacaklardır. Her ne kadar STK'lar Kişisel Veri İşleme Envanteri çıkarmak zorunda olmasa da veri işleme faaliyetinin amaçlarını ve bu faaliyetlerin

1980 yılında, ARC' adlı zihinsel engelliler ve aileleri için çalışan bir organizasyonda çalışmaya başlayana kadar lobi yapmayı aklımın ucundan bile geçirmemişim. Aslında bu kurumun ne alanda çalıştığını anlamam bile iki yılımı almıştı. Yıllar önce ARC'de çalışan bir arkadaşımın bana "Bakım evinde yaşayan bir çocuğu ziyaret etmem lazım," dediği günü hatırladığımda, şu an bile aynı şekilde ürperirim. O gün, arkadaşımınla beraber bu bakımevindeki çocuğu ziyaret etmeye gittim ve hayatımın akışı bir kaç dakika içerisinde tamamiyle değişti.

Becky (Beki) sadece iki yaşındaydı ve ziyaret ettiğimiz bakım evine gelene kadar tam 68 kez yer değiştirmişti. Doğduktan sonra annesi tarafından terk edilmiş ve yaşadığı rahatsızlıklar nedeniyle de kimse Beki'yi evlat edinmek istememişti; Zeka geriliği ve kriz halinde yaşadığı kasılmalar Beki'nin yaşaşağı sorunlarından sadece bazılarıydı. Beslenmesi, midesine inen bir hortumla yapılıyordu. Herhangi bir kimse ona dokunduğunda bağıracağı için, onun kör ve sağır olduğuna karar verilmişti. Bağırmasın diye ona mümkün olduğunca az dokunuyorlardı ve günlerinin çoğunu karanlık bir odada tek başına geçiriyorlardı. Bir çocuğa bu şekilde davranılması beni inanılmaz derecede dehşete düşürmüştü. Hemen müdahale edip bu duruma son vermek istedim. Beki ile ilgilenecek bir gönüllüye ihtiyaç duyulduğunu öğrendimde, hiç düşünmeden bu görevi üstlendim.

Beki ile karşılaşmak, lobi alanındaki kariyerimin de başlangıcı oldu. O an amacım, sadece ve sadece Beki için bir şeyleri değiştirmekti. Zamanla şunu anladım ki, Beki için yanlış olan koşullar, diğer benzer çocuklar için de yanlışti. Gün geçtikçe, çocuklara hizmet için kurulmuş ve işletilmeye devam eden sisteme, gereken hizmeti vermediği için daha çok kızmaya başladım.

İlk önceleri aklıma sadece Beki'yle ilgili olan konular geliyordu. Örneğin, Beki ile ilgilene görevli ziyaretlerini 6. aydan sonra neden kesmişti? Beki'nin sağır ve dilsiz olduğuna neden muayene edilmeden karar verilmişti? Zamanla, tüm sistemi sorgulamaya başladım. Bu tip çocukların sağlıklarına neden dikkat edilmiyordu? Eğer çocukların engelleri varsa, neden tedavi yönüne gidilmiyordu?

Beki'nin hayatının daha iyi olması için bir şeyleri değiştirmeye çalışırken, karşıma öyle çok engel çıktı ki, bu engellerin ancak sistemin değiştirilmesiyle ortadan kalkabileceğini fark ettim. Ben Beki'ye yardım etmek için çalışırken, aslında lobi yaptığımı henüz bilmiyordum.

Beki'nin hayatı değiştikçe, benim ilgi alanım da genişledi. Beki bir bakım evinden bir devlet enstitüsüne taşınınca, o sıralarda onu etkilemeyen ama okul ve yetişkinlik çağında etkileyecek sorunlarla ilgilenmeye başladım. O büyüdükçe, daha çok şeyin değiştirilmesi gerektiğini görüyordum. Bu konular bitecek gibi değildi. Beki'yi 16 yıl önce o bakımevinde gördüğüm günden beri, bir çok konuda çalıştım. Küçük bir çocuğun karanlık ve kirli bir odada tek başına terk edilmesi düşüncesi, kalbimi halen ilk günkü gibi derinden sızlatır. Benim için lobi yapmak demek de, hâlâ Beki için bir şeyler yapmaktır. Onunla

hangi hukuki veri işleme şartına dayalı olarak gerçekleştirildiğini oluşturacağı kişisel veri işleme envanterine uygun olarak yapmasında fayda vardır.

ÖRNEK: Yürüttüğünüz projeye katılacak katılımcıların ad, soyad, e-posta ve telefon bilgilerinin işlenmesi meşru amaç kapsamında değerlendirilebileceken, anne kızlık soyadı veya kan grubu bilgisinin işlenmesi meşru amaç kapsamında değerlendirilemeyebilir.

d. İşlendikleri Amaçla Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olma

İşlenen veriler belirlenen amaçların gerçekleştirilmesi için elverişli olmalıdır. Amaçla ilgili olmayan veya ihtiyaç duyulmayan kişisel verilerin işlenmesinden kaçınılmalıdır.

ÖRNEK: Düzenlediğiniz sempozyuma katılacak kişiler için açtığınız başvuru formunda katılımcıların kan gruplarını istemek amaçla sınırlı olma ilkesine aykırılık teşkil eder.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 01.10.2019 Tarihli ve 2019/294 sayılı Kararı

...Diğer yandan, veri sorumlusunun, Kanun kapsamındaki başvurusuna cevap verebilmek amacıyla ilgili kişinin kimliğinin teyidi noktasında ek bilgi istemesinin yerinde olduğu değerlendirilmekle birlikte, ilgili kişinin din ve kan grubu gibi özel nitelikli kişisel verilerini de içeren arkalı önlü kimlik görüntüsünün talep edilmesinin, Kanun'un "Genel İlkeler" başlıklı 4'üncü maddesinde düzenlenen "işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma" ilkesine uygun olmadığı gibi, Kanun'un özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesini düzenleyen 6'ncı maddesine de uygun olmadığı, zira veri sorumlusunun da yaptığı savunmada, somut olayda çağrı merkezi ekibi tarafından yazılı çalışma kurallarına aykırı şekilde kimlik belgesi talep edildiğini belirterek, olaya ilişkin ikrarda bulunduğu,

Yukarıda açıklandığı üzere somut olayda işlenen kimlik görüntüsüne yönelik olarak ilgili kişinin açık rızasının alınmadığı, açık rızanın aranmadığı diğer hallerin bulunmadığı, genel ilkelere uyulmadığı ve ilgili kişinin haklarına riayet edilmediği gerekçesiyle veri işleme faaliyetinin hukuka aykırı olduğu, bu çerçevede kişisel verilerin hukuka aykırı işlenmesini önlemek amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorunda olan veri sorumlusunun veri güvenliğine ilişkin yükümlülüğüne aykırı davrandığı tespit edilmiş olup,

e. İlgili Mevzuatta Öngörülen veya İşlendikleri Amaç için Gerekli Olan Süre Kadar Muhafaza Etme

STK'lar kişisel verileri amaçla sınırlılık ilkesinin bir gereği olarak işlendikleri amaç için gerekli olan süreye uygun olarak muhafaza etmelidir. Bu kapsamda öncelikle işlenen kişisel veri için mevzuatta bir süre belirlenip belirlenmediği tespit edilmeli ve bir süre belirlenmişse bu süreye uygun olarak, bir süre belirlenmemişse işlendiği amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmelidir. Sürenin bitimi veya verinin işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması halinde oluşturulacak saklama ve imha politikasına uygun olarak bu verileri silmeli, yok etmeli veya anonim hale getirmelidir.

ÖRNEK: Düzenlediğiniz çekilişe katılmak için verilerini sizinle paylaşan kişilerin verilerini çekilişin akabinde silmeniz gerekir.

7. KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ ŞARTLARI

Kişisel verilerin korunması Anayasal bir hak olup, Anayasa'nın 20. Maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kişisel veriler ancak kişinin açık rızası ile veya Kanun'da öngörülen hallerde işlenebilecektir.

Kişisel verilerin hukuka uygun olarak işlenebilmesi ise açık rıza dışında, aşağıda başlıklar halinde yer alan diğer şartlardan biri veya birkaçının varlığı durumunda da mümkündür. Açık rıza dışındaki veri işleme şartlarından birinin bulunması halinde açık rıza alınması ise hakkın kötüye kullanılmasına sebep olacaktır. Bu bakımdan işlenen kişisel verinin işleme amacının kesin ve net olarak belirlenmesi ve buna uygun veri işleme şartına dayanandırılması önemlidir.

a. Kişisel Veri Sahibinin Açık Rızasının Bulunması

Kişisel verilerin hukuka uygun olarak işlenmesinin şartlarından birisi veri sahibi ilgili kişinin açık rızasıdır. Açık rıza; belirli bir konuya ilişkin, aydınlatılmış bilgilendirmeye dayalı olmalı ve özgür iradeyle açıklanmalıdır.

Bu bakımdan veri sorumluları, kişisel veri için açık rıza alınması gerekmesi halinde veri sahibinden ilgili yöntemlerle açık rıza almalıdır. Ancak kişisel veriler, aşağıda yer alan diğer veri işleme şartlarının varlığı durumunda açık rızaya gerek kalmaksızın işlenebilecektir.

b. Kanunlarda Açıkça Öngörülmesi

Veri sahibinin verileri, kanunlarda açıkça öngörülmesi halinde işbu veri işleme şartı uyarınca hukuka uygun olarak işlenebilecektir. Buna göre herhangi bir kanunda, veri işlenmesi ile ilgili açık bir hüküm olması halinde

veri sorumlusu bu hükme dayanarak, açık rıza almaksızın kişisel veri işleyebilecektir.

Burada dikkat edilmesi gereken ilk husus söz konusu işleme şartının bir kanunda öngörülmesidir. Bu bakımdan yönetmelikler gibi idarenin genel düzenleyici işlemleri bu işleme şartını sağlamamaktadır.

Dikkat edilmesi gereken ikinci husus ise veri işlemenin kanunlarda açıkça öngörülmesi halidir. Bu bakımdan her ne kadar kanunda öngörülmüş olsa da açıkça hangi veri kategorilerinin, hangi işleme amaçları kapsamında hangi kişi gruplarına ilişkin işleneceği belirlenemiyorsa bu veri işleme şartı sağlanamayacaktır.

ÖRNEK: Dernekler Kanunu'nun 23. maddesinde yer alan: “*Dernekler, genel kurulu izleyen otuz gün içinde, yönetim kurulu ve denetim kurulu ile derneğin diğer organlarına seçilen asıl ve yedek üyeleri mülkî idare amirliğine bildirmekle yükümlüdür*” hükmü uyarınca yönetim kurulu ve denetim kurulu üyelerinin bilgilerinin işlenmesi.

c. Fıili İmkânsızlık Sebebiyle İlgilinin Açık Rızasının Alınmaması

Kişisel verisi işlenecek kişinin herhangi bir fıili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda olması veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisi veya başkasının hayatı ve beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması halinde kişisel veriler işlenebilecektir.

ÖRNEK: Dağda mahsur kalan bir kişinin kurtarılması amacıyla, cep telefonu sinyali, GPS ve mobil trafik verisinin işlenerek yerinin belirlenmesi.

d. Sözleşmenin Kurulması veya İfasıyla Doğrudan İlgili Olması

Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel veriler, yalnızca bu amaç için işlenebilir. Bu bakımdan veri sorumlusu ve ilgili kişi arasında kurulacak bir sözleşmenin kurulması veya kurulmuş olan bir sözleşmenin yerine getirilebilmesi için bu amaca yönelik ve bu amaçla sınırlı olmak kaydıyla, sözleşme için zorunlu işlemler çerçevesinde kişisel veri işlenebilecektir.

ÖRNEK: STK'ların üyelerine doldurduğu üyelik sözleşmelerindeki bilgilerin üyelik işlemleri için işlenmesi. Bir satıcının müşterisine sattığı bir malı teslim etmek amacıyla müşterisinin adresini taşıma şirketine vermesi.

e. Veri Sorumlusunun Hukuki Yükümlülüğünü Yerine Getirmesi

Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için işleminin zorunlu olması halinde veri sorumlusu, bu hukuki yükümlülüğün

yerine getirilebilmesi ve bu amaçla sınırlı olmak kaydıyla kişisel verileri işleyebilecektir. Buna göre veri sorumlusu, kanunlarda açıkça öngörülmemiş olmakla birlikte hukuken kendisine yüklenmiş bir sorumluluğu yerine getirebilmek için yalnızca bu amaçla sınırlı olmak kaydıyla veri işleyebilecektir.

ÖRNEK: Dernekler Yönetmeliği'nin 5. maddesi uyarınca, dernek kuruluş bildirimini için dernek kurucularının bilgilerinin işlenmesi. Bir şirketin çalışanına maaş ödeyebilmesi için banka hesap bilgilerini işlemesi. Bir mahkemenin güvenlik kamerası görüntülerinin gönderilmesinin istenmesi.

f. Veri Sahibinin Kişisel Verisini Alenileştirmesi

Veri sahibinin, kişisel verisinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması halinde ilgili kişisel veriler açık rıza alınmaksızın işlenebilecektir. Zira ilgili kişi tarafından verinin alenileştirilmesi ve böylece herkes tarafından bilinebilecek olması halinde bu tür durumlarda korunması gereken hukuki yararın ortadan kalktığı kabul edilmektedir.

ÖRNEK: Dernek yönetim kurulu üyesinin kartvizitini verdiği kişi, sadece söz konusu dernekle ilgili konularda kartvizitte yer alan GSM numarasını kullanabilir. Ancak söz konusu GSM numarasına reklam ve kampanya içerikli SMS gönderilmesi veya arama yapılması ilgili kişinin irade beyanına aykırıdır. Yahut ikinci el araç satışı yapılan internet sitesinde aracını satmak isteyen ilgili kişinin iletişim bilgilerinin, araç alım satımı dışında pazarlama amacıyla kullanılması, bu veri işleme şartı kapsamında değerlendirilmemektedir.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 07/11/2019 Tarihli ve 2019/331 Sayılı Kararı

İlgili kişinin bir Sigorta Şirketi (Şirket) tarafından açık rızası alınmadan sigortacılık faaliyetleri konusunda aranması hususunda Kurula yapmış olduğu şikâyet başvurusu ile ilgili olarak Şirketten alınan yazısında, Şikâyetçinin ad, soyadı ve telefon bilgisinin finansal güvence danışmanlarınca teklif araması yapılmadan önce gerçekleştirilen araştırmalar sonucunda ... uzantılı internet sitesinden bulunduğu, Şikâyetçinin taraflarınca ulaşılan ad, soyad ve telefon numarası bilgisinin belirtilen sitede halka açık bir şekilde yer aldığı şeklindeki savunmasının değerlendirilmesi sonucunda,

Şikâyetçinin kişisel verilerine kendisi tarafından daha önce alenileştirilen internet sitesinden ulaşılması halinde dahi Şirket tarafından Şikâyetçinin bu bilgilerinin internet sitesinde bulunma ve alenileştirilme amacıyla kullanılmadığı, diğer bir deyişle Şikâyetçinin mesleki yetkinliğinden faydalanmak için kendisine ulaşılmaya çalışılmadığı, aksine Şirket faaliyetlerine

ilişkin randevu talebi ile Şikâyetçinin arandığı anlaşıldığından, Şirket tarafından gerçekleştirilen veri işleme faaliyetinin 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 5'inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (d) bendi çerçevesinde değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmış olup, bu kapsamda Şirketin kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almayarak Kanun'un 12'nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine aykırı davranmış olması nedeniyle Şirket hakkında Kanun'un 18'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi uyarınca 100.000 TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

g. Bir Hakkın Tesisi, Kullanılması veya Korunması için Veri İşlemenin Zorunlu Olması

Veri sorumlusunun bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için gerekli olması halinde kişisel veriler işlenebilecektir. Bu konuda önemli olan hukuken korunacak bir hakkın bulunması, bu bağlamda ve zorunluluk çerçevesinde veri işlenmesidir.

ÖRNEK: Bir şirketin kendi çalışanı tarafından açılan bir davada, ispat için bazı verileri kullanması bu kapsamda değerlendirilir. Mahkeme tarafından veli/vasi olarak atanmış bir kişinin, kendisine veli/vasi olarak atanan kişi adına ilgili kamu kurumlarına başvuru yapması için onun verilerini işlemesi.

h. Veri Sorumlusunun Meşru Menfaati için Veri İşlemenin Zorunlu Olması

Kişisel veri sahibinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işleminin zorunlu olması halinde veri sahibinin kişisel verileri işlenebilecektir. Bu durumda önemli olan menfaatin kesin ve belirli olması, bu menfaat için veri işlemenin gerekli olması ve veri işleme faaliyetinin ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemesidir.

ÖRNEK: Vakıf binasında güvenlik amaçlı olarak kamera kaydı yapılması bu kapsamda değerlendirilir.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 08/07/2019 Tarihli ve 2019/204 Sayılı Kararı

6698 sayılı Kanun'un "Kişisel Verilerin İşlenme Şartları" başlıklı 5'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği, (2) numaralı fıkrasında ise kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmesinin zorunlu olması ve ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenmesinin mümkün olduğu hükümlerine yer verildiği dikkate alınarak,

- Şikayete konu başvuru, veri işleme şartları açısından değerlendirildiğinde Şirketin Şikayetçinin telefon numarasını işlemesinin 6698 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde sayılan şartlardan herhangi birine dayanmaması nedeniyle Şirketin hukuka aykırı bir veri işleme faaliyetinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, Kanun'un 12'nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine aykırı hareket etmesi nedeniyle Kanun'un 18'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi gereğince Şirket hakkında 75.000 TL idari para cezası uygulanmasına,
- Şirketin beyanlarında yer alan; Şikayetçinin Şirketin bir pazarlama personelinin başka bir şirkette çalışırken müşterisi olması nedeniyle, bu personelin yeni işyeri olan Şirkete bu verileri aktardığına ilişkin iddialarına ilişkin olarak; Şikayetçinin Türk Ceza Kanunu'nun 136'ncı maddesi hakkında bilgilendirilmesine,
- Şikayetçinin Şirketi muhatap başvurusunda yer alan kişisel verilerinin kimlerden ne şekilde elde edildiğine dair bilgi talebine Şirketçe cevap verilmemiş olması nedeniyle Şirketin Kanun'a uyum konusunda gerekli hassasiyeti ve özeni göstermesi yönünde uyarılmasına ve söz konusu hususlarda Şirketin Kurumu muhatap yazısında belirtildiği şekliyle Şikayetçiye bilgi vermesi yönünde talimatlandırılmasına,

8. ÖZEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİLER VE BU VERİLERİN İŞLENMESİ USULÜ VE ŞARTLARI

Başkaları tarafından öğrenildiği takdirde ilgili kişinin mağdur olmasına, ayırimcılığa maruz kalmasına ya da şeref ve onurunun zedelenmesine neden olabilecek veriler özel nitelikli kişisel veriler olarak adlandırılmış ve bu türden verilerin korunması için de daha sıkı tedbirler öngörülmüştür.

Özel nitelikli kişisel veriler ise Kanun'da sınırlı olarak tek tek sayılmak suretiyle belirtilmiştir. Bu veriler; Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika Üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veriler olarak sayılmıştır.

Kanun'da özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için de farklı şartlar öngörülmüştür. Buna göre özel nitelikli kişisel veriler ilgilinin açık rızası ile ya da Kanun'da sayılan sınırlı hallerde işlenebilir.

Ayrıca Kanun özel nitelikli kişisel veriler içinde de ayrıma gitmiş; sağlık ve cinsel hayata ilişkin verilerin işlenmesinde daha farklı bir usul öngörülmüştür. Buna göre sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler açık rıza dışında Kanun'da açıkça öngörülmesi halinde de işlenebilirken, sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler açık rıza dışında yalnızca Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenebilecektir.

Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için kural olarak ilgili kişinin açık rızası gerekmektedir. Bu kapsamda alınacak rıza yazılı olmalı, kesin, açık ve belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirmeye dayalı olmalı ve rıza özgür iradeyle açıklanmalıdır. Örneğin; klinik araştırmalar kapsamında gönüllülerin açık rızasının alınması.

Ayrıca sağlık ve cinsel hayata ilişkin veriler dışındaki özel nitelikli kişisel veriler, kanunlarda öngörülmesi halinde ilgili kişinin açık rızası alınmaksızın da işlenebilecektir. Örneğin; çalışana ait sendikalılık bilgisinin özlük dosyasında mevzuat gereği tutulması gerekmektedir.

İşleme Şartı	Kapsam	Örnek
İlgili kişinin açık rızası	Tüm özel nitelikli kişisel veriler açık rıza alınarak işlenebilir.	Klinik araştırmalar kapsamında gönüllülerin açık rızasının alınması.
Kanunlarda Öngörülmesi	Sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler	Adli Sicil Kanunu uyarınca kişilerin mahkumiyet bilgilerinin Adalet Bakanlığınca işlenmesi
Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı	Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenebilir	Doktorun hastası hakkında işlediği kişisel veriler.

9. KİŞİSEL VERİLERİN SİLİNMESİ, YOK EDİLMESİ VE ANONİMLEŞTİRİLMESİ

Kişisel verilerin işlenmesinde uyulacak genel ilkelerden birisi de verilerin ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmesi ilkesidir. Bu ilkeye göre işlenen kişisel verilerin ne kadar süre muhafaza edileceğinin belirlenmesi için öncelikle ilgili mevzuata bakılmalı burada bir süre yoksa amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmelidir.

ÖRNEK: İş Kanunu uyarınca iş kazası ve meslek hastalıklarına ilişkin tazminat davalarına uygulanan zamanaşımı süresi 10 yıldır. İşçinin 10 yıllık zamanaşımı süresi içerisinde dava açması durumunda mahkeme işçinin özlük dosyasını isteyeceğinden bu verilerin muhafaza süresi 10 yıl olarak değerlendirilecektir.

ÖRNEK: Dernekler Yönetmeliğinin derneklerin tasfiyesini düzenleyen 89. maddesinde “*Bu derneklerin defter ve belgelerini tasfiye kurulu sıfatıyla son yönetim kurulu üyeleri saklamakla görevlidir. Bu görev, bir yönetim kurulu üyesine de verilebilir. Bu defter ve belgelerin saklanma süresi beş yıldır.*” hükmü yer almaktadır. Hüküm gereğince defterlerin saklanma süresi tasfiyeden itibaren 5 yıldır. Bu sebeple defterlerin muhafaza süresi 5 yıl olarak değerlendirilecektir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 7. maddesinde kişisel veriler hukuka uygun şekilde işlenmiş olsalar dahi, işlenmeyi gerektiren sebeplerin ortadan kalkması veya muhafaza edilme süresinin geçmesi halinde veri sorumlusu kendiliğinden veya ilgili kişinin talebi üzerine kişisel verileri silmesi, yok etmesi veya anonim hale getirmesi gerektiği belirtilmiştir.

ÖRNEK: Projenize katılan katılımcılardan topladığınız ad, soyad, telefon numarası gibi bilgiler, projeden başka işler için kullanılmamalı, projenin tamamlanmasının ardından silinmelidir.

Bunlara ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği ifade edilmiştir. Nitekim Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından yayımlanan Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik'in 8,9 ve 10. maddelerinde silme, yok etme ve anonimleştirme şu şekilde değerlendirilmiştir:

a. Silme

Kişisel verilerin silinmesi, kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için hiçbir şekilde erişilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir. Veri sorumlusu sıfatını taşıyan STK'lar, silinen kişisel verilerin ilgili kişiler için erişilemez ve tekrar kullanılamaz olması için gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

ÖRNEK: Bir faaliyetiniz için aldığınız başvuruların listesinin ve her bir başvurunun çıktısını aldığınızı ve arşivlediğinizi farz edelim. Katılım değerlendirmeleri devam ederken başvuru sahiplerinden birisinin başvurudan vazgeçmiş olması halinde bu kişiye ait işleme şartı ortadan kalktığı için bu verilerin silinmesi yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi gerekliliği ortaya çıkacaktır. Bu durumda, başvuru evrakının yok edilmesi mümkündür. Bununla birlikte, tüm başvuruları içeren bir liste hazırlanmışsa, bu listedeki diğer kişilere ait işleme şartlarının devam etmesi nedeniyle bu listenin yok edilmesi doğru olmayacağından sadece başvurudan vazgeçmiş olan kişiye ait verilere, ilgili listede karartma işlemi yapılabilecektir.

Dijitalde tutulan listenin ise tamamen yok edilmesi ölçülü olmayacağı için listedeki ilgili veriye silme işlemi uygulanır. Bu veri, bazı teknikler uygulanarak suretiyle veri tabanı yöneticisi tarafından geri getirilebilecek durumda olmakla birlikte insan kaynakları veya diğer birimdekiler tarafından hiçbir şekilde erişilemez hale gelmiş olmalıdır.

b. Yok Etme

Kişisel verilerin yok edilmesi, kişisel verilerin hiç kimse tarafından hiçbir şekilde erişilemez, geri getirilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir.

ÖRNEK: Kişilere ait kişisel veriler taşınabilir bellekte veya CD’de tutuluyor ise kişisel verinin amaca uygun işleme süresinin sona ermesinden itibaren söz konusu verilerin yok edilmesi gerekir. Bu durumda, kişisel verilerin bulunduğu taşınabilir bellek veya CD kırılıp parçalanabilir, yakılabilir veya metal öğütücünden geçirilebilir.

c. Anonimleştirme

Kişisel verilerin anonim hale getirilmesi, bu verilerin başka verilerle eşleştirilse dahi hiçbir surette kimliği belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilememesini ifade etmektedir. Kişisel verilerin anonim hale getirilmiş olması için, kişisel verilerin, veri sorumlusu, alıcı veya alıcı grupları tarafından geri dön-dürme ve verilerin başka verilerle eşleştirilmesi gibi kayıt ortamı ve ilgili faaliyet alanı açısından uygun tekniklerin kullanılması yoluyla dahi kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemez hale getirilmesi gerekir.

ÖRNEK: TGSP tarafından yapılan Türkiye’nin Gençleri araştırmasında gençlere ad, soyad, yaş, cinsiyet, siyasi ve dini düşünce, ekonomik ve eğitim durumları, değer yargıları gibi bilgiler sorulmuş ve araştırma sonucu da kamuoyu ile paylaşılmıştır. Buna göre, ad, soyad, T.C. kimlik numarası gibi doğrudan herhangi bir kişiyi belirli veya belirlenebilir kılacak olanların listeden çıkarılması, yıldızlanarak görünmez hale getirilmesi, genelleştirilmesi ve istatistik yöntemleri kullanılarak anonim hale getirilmesi gerekir.

10. KİŞİSEL VERİLERİN AKTARILMASI

Kişisel verilerin üçüncü kişilere veya kurumlara aktarılması da bir veri işleme türüdür. Bu bakımdan Kanun kişisel verilerin aktarılmasını düzenlerken genel veri işleme şartlarına atıfta bulunmuştur. Ancak konunun anlaşılabilmesi için veri aktarımını yurtiçi veri aktarımı ve yurtdışı veri aktarımı olarak ikiye ayırmak gerekecektir.

a. Kişisel Verilerin Yurtiçinde Aktarılması

Kişisel verilerin yurtiçinde bulunan herhangi bir üçüncü kişiye ve kuruma aktarılabilmesi için yine genel veri işleme şartları aranmaktadır. Buna göre bu rehberin “Kişisel Verilerin İşlenmesi Şartları” ve “Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesi Usul ve Şartları” başlığındaki usul ve şartlar dahilinde veriler yurtiçinde aktarılabilir. Örneğin: Dernekler Yönetmeliği’nin 5. maddesi uyarınca, dernek kuruluş bildirim için dernek kurucularının bilgilerinin mülki idare amirine aktarılması veri işleme şartlarından olan veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünün yerine getirilmesi şartı kapsamında yine açık rıza alınmaksızın yapılabilecektir. Görüldüğü üzere yurtiçinde yapılacak veri aktarımı yine veri işleme şartları uyarınca yapılacaktır.

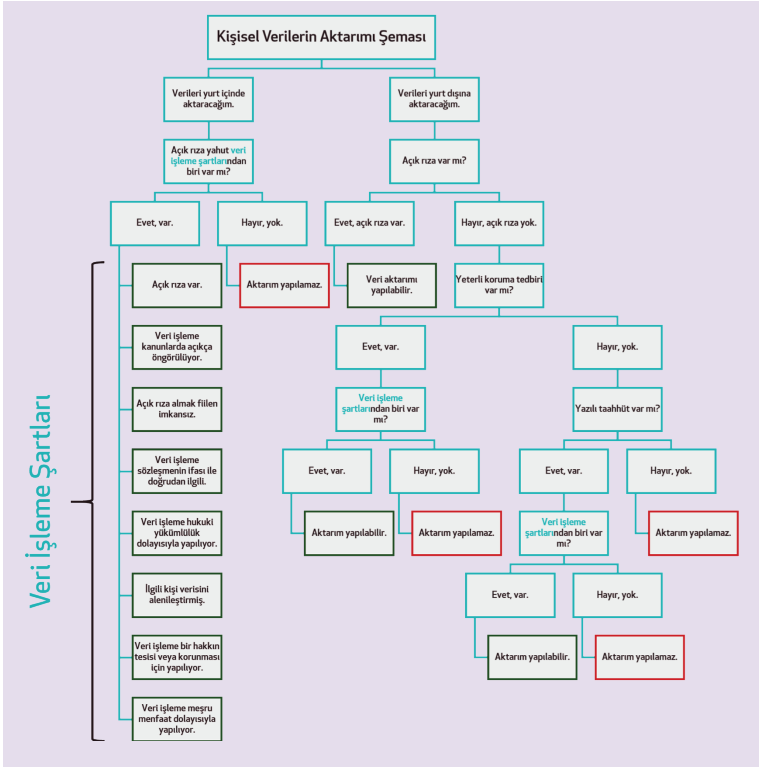
b. Kişisel Verilerin Yurtdışına Aktarılması

Kişisel verilerin yurtdışına aktarımı, yurtiçi aktarımından farklı bir şekilde düzenlenmiştir. Buna göre yine açık rıza başlıca aktarım şartımız olarak öne çıkmaktadır. Açık rıza dışındaki işleme şartlarına dayalı olarak yurtdışına veri aktarımı yapılabilmesi için ise aktarım yapılacak ülkenin durumu önem arz etmektedir.

Buna göre aktarım yapılacak ülkede yeterli koruma bulunuyorsa yine işleme usul ve şartları çerçevesinde açık rıza alınmadan veri aktarımı gerçekleştirilebilecektir. Yeterli korumanın bulunduğu ülkeler ise Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından belirlenecek ve ilan edilecektir. Ancak henüz yeterli koruma bulunan ülkeler ilan edilmiş olmadığından, tüm ülkeler korumasız gibi değerlendirilmektedir.

Yeterli korumanın bulunmadığı ülkelere yapılacak aktarımlarda ise Türkiye'deki ve aktarım yapılacak ülkedeki yabancı veri sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı taahhüt etmeleri ve Kurul'un da bu taahhüdü onaylaması halinde açık rıza dışındaki veri işleme şartlarına dayanarak veri aktarımı yapılabilecektir.

Hemen belirtmek gerekir ki; veri sorumlularının verilerini yedeklemek için aldığı bulut hizmeti, eğer bulut hizmeti yurtdışı tabanlıysa, yurtdışına veri aktarımı olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca kurum bünyesinde kullanılan kurumsal mailler de yine yurtdışı tabanlı mail hizmet servislerinden ise bu mailler aracılığıyla yapılan kişisel veri işleme faaliyetleri de yurtdışı aktarımı olarak değerlendirilecektir.

Bu konuda Kurul'un vermiş olduğu aşağıdaki karar da önem arz etmektedir:

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 31/05/2019 Tarihi ve 2019/157 Sayılı Kararı

Veri sorumlusunun ücretsiz bir kurumsal e-posta hizmeti sunan açık kaynak kodlu Zimbra aracılığıyla uzantılı kurumsal e-posta adreslerinin, Google (Gmail) üzerinden yine aynı uzantıya sahip olarak kullanılıp kullanılmayacağı hususunda Kurumumuz görüşlerini talep eden yazısının incelenmesi neticesinde Kurul tarafından,

Google firmasına ait G-mail e-posta hizmeti altyapısının kullanılması durumunda gönderilen ve alınan e-postaların dünyanın çeşitli yerlerinde bulunan veri merkezlerinde tutulması söz konusu olacağından, böyle bir durumda kişisel verilerin yurt dışına aktarılmış olacağına ve veri sorumlularının söz konusu uygulamayı 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun (Kanun) "Kişisel verilerin yurt dışına aktarılması" başlıklı 9'uncu maddesi hükümlerine uygun olarak gerçekleştirmesine;

“Server”ları yurt dışında bulunan veri sorumlularından/veri işleyenlerden temin edilen saklama hizmetlerinin de Kanun’un 9’uncu maddesi hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.” Kararda görüldüğü üzere Google üzerinden alınan mail hizmeti veya serverları yurtdışında bulunan saklama hizmetlerinin yurtdışına veri aktarımı olarak değerlendirileceği açıkça belirtilmiştir.

11. BAĞIŞCI, GÖNÜLLÜ VE DİĞER PAYDAŞLARIN HAKLARI

KVKK’nın 11. maddesi uyarınca ilgili kişi her zaman veri sorumlusu sıfatını taşıyan STK’ya başvurarak kendisi ile ilgili:

1. Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,
2. Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
3. Kişisel verilerin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
4. Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,
5. Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,
6. Kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
7. Düzeltilme, silinme veya yok edilme işlemlerinin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
8. İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,
9. Kişisel verilerin Kanun’a aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme, haklarına sahiptir.

İlgili kişinin yukarıda belirtilen taleplerini veri sorumlusu sıfatını taşıyan STK’ya iletmesi halinde STK, ilgili kişiye en geç 30 gün içinde cevap vermelidir. İlgili kişi başvurusunun reddedilmesi veya verilen cevabın yetersiz olması durumunda 30 gün içinde; STK’nın başvuruya 30 günlük süresi süresinde cevap vermemesi durumunda ise başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde Kişisel Verileri Koruma Kuruluna şikâyetle bulunabilir. İlgili kişilerin veri sorumlusuna başvurmadan doğrudan Kurula şikâyet yoluna gitmesi mümkün değildir.

12. STK'LARIN ALMALARI GEREKEN TEKNİK VE İDARİ TEDBİRLER

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 12. Maddesi uyarınca veri sorumlularına, işledikleri kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini, bu verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini ve bu verilerin muhafazasının sağlanması konusunda her türlü teknik ve idari tedbiri alma yükümlülüğü yüklenmiştir. Bu kapsamda veri sorumlularının alması gereken tedbirleri idari tedbirler ve teknik tedbirler olarak ikiye ayırmak gerekecektir.

a. Kişisel Veri Güvenliğine İlişkin İdari Tedbirler

i. *Mevcut Risk ve Tehditlerin Belirlenmesi*

Veri sorumlularınca verilerin güvenliğinin sağlanması için alınacak tedbirler değerlendirilirken öncelikle mevcut risk ve tehditlerin neler olduğunun belirlenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda işlenen tüm kişisel verilerin neler olduğu belirlenmeli, bu verilerin korunmasında oluşacak riskler analiz edilmeli ve risklerin gerçekleşmesi durumunda ne tür kayıpların oluşacağı belirlenerek buna ilişkin doğru tedbirler alınmalıdır.

ii. *Çalışanların Eğitilmesi ve Farkındalık Çalışmaları*

Kişisel verilerin dışarıdan gelen saldırılara karşı korunması kadar kişisel verilere işi veya görevi gereği erişim imkânı olan kişilerin bu verileri hukuka aykırı olarak açıklaması ya da paylaşması da veri güvenliği ihlallerindedir. Bu ihlaller kullanıcıların dikkatsizliği veya tecrübesizliğinden yararlanılarak kötü amaçlı yazılım içeren elektronik posta eklerinin açılması ya da elektronik postanın yanlış bir üçüncü kişiye gönderilmesi şeklinde de ortaya çıkabilir.

Bu bakımdan çalışanlara kişisel verilerle ilgili düzenli aralıklarla eğitimler verilmeli, farkındalık çalışmaları yapılmalı ve çalışanların verilere erişim yetkileri yalnızca yaptıkları işlerle sınırlı kalmalıdır. Öte yandan çalışanlarla güvenlik politika ve prosedürlerine uyulacağına ilişkin gizlilik sözleşmeleri de imzalanmalıdır.

iii. *Kişisel Veri Güvenliği Politika ve Prosedürlerinin Belirlenmesi*

Kişisel veri güvenliğinin sağlanması için atılması gereken bir başka adım ise iyi bir güvenlik politikası ve prosedürleri hazırlamaktır. Bu kapsamda hangi verilerin nasıl kullanılacağı, herhangi bir ihlal durumunda neler yapılacağı, sorunlu alanların neler olduğu net ve tutarlı bir şekilde belirlenmelidir.

iv. *Kişisel Verilerin Mümkün Olduğunca Azaltılması*

Kişisel verilerin işlenmesi için uyulması gereken genel ilkelere göre kişisel veriler doğru ve gerektiğinde güncel olmalı ve ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmelidir. Bu ilkelere de anlaşılacağı üzere amacı ortadan kalkmış bir verinin artık işlenmemesi gerekmektedir.

Bu kapsamda alınacak önlemlerden birisi de veri minimizasyonu ilkesi çerçevesinde kişisel verilerin mümkün olduğunca azaltılması ve amacı olmayan verilerin kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi yönetmeliğine uygun bir biçimde imha edilmesidir.

v. *Veri İşleyenlerle İlişkilerin Yönetimi*

Veri sorumluları çeşitli faaliyetleri için bazı durumlarda dış hizmet almak durumunda kalabilmektedirler. Bu hizmetler, bilişim desteği olabileceği gibi iş sağlığı ve güvenliği kapsamında alınan iş sağlığı ve güvenliği uzmanlığı ile hekim desteği gibi hizmetler de olabilir.

Bu şekilde alınan hizmetler kapsamında kurum içerisinde bulunan bazı kişisel veriler alınan hizmetlerin yerine getirilmesi için bu hizmetlerin alındığı kişilere aktarılabilir. Bu durumda bu kişilerin yapacağı faaliyetlerde kişisel verilerin güvenliğinin sağlanması hususunda veri sorumlusunun sorumluluğu bulunacağından, bu veri işleyenlerle ilişkilerin yönetimi de önem arz etmektedir. Zira Kanun'un 12. Maddesi uyarınca veri işleyenler de kişisel verilerin güvenliğinin sağlanmasında veri sorumlusuyla birlikte müştereken sorumludur.

Bu kapsamda veri işleyenlerle, kişisel verilerin korunacağına ilişkin sözleşmeler imzalanmalı, veri işleyenden veri sorumlusunun emir ve talimatları doğrultusunda veri işleyeceği, verileri Kanun'a uygun olarak koruyacağı noktasında taahhüt alınmalıdır.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 31/05/2019 Tarihli ve 2019/159 Sayılı Kararı

Ancak 6698 sayılı Kanun kapsamında kişisel verilerin kullanılmasının da bir veri işleme faaliyeti olduğu, bu anlamda Şirket tarafından ilgili kişinin telefon numarasına aynı içerikteki mesajların farklı tarihlerde birden fazla gönderilmesinin veri sorumlusunun sahip olduğu hakkı kötüye kullanımı olarak değerlendirilmesi ve bu durumun Kanun'un 4'üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan kişisel verilerin işlenmesinin hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma ilkesine aykırılık teşkil etmesi, hususları göz önünde bulundurularak, Kanun'un 12'nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde yer alan kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemeye yönelik gerekli teknik ve idari tedbirleri almayan veri sorumlusu hakkında Kanun'un 18'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi kapsamında 20.000 TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

b. Kişisel Veri Güvenliğine İlişkin Teknik Tedbirler

i. Siber Güvenliğin Sağlanması

Çağımızın gereği olarak kurumlarımızda işlediğimiz kişisel verilerin neredeyse tamamı bilişim sistemleri üzerinde tutulmaktadır. Bu sebeple kişisel verilerin korunmasında siber güvenliğin sağlanması büyük önem arz etmektedir. Ancak bilinmelidir ki siber güvenliğin yüzde yüz sağlanması hiçbir durumda mümkün değildir. Bu bakımdan alınacak tedbirler, iyi bir risk analizi sonucu ortaya çıkması muhtemel güvenlik açıklarını bertaraf etmeye yönelik tedbirler olacaktır.

Bu kapsamda yapılması gereken birçok prensip dahilinde tamamlayıcı niteliğe sahip ve düzenli olarak kontrol edilen birtakım tedbirlerin uygulanmasıdır.

Kişisel veri içeren bilişim sistemlerinin korunması için alınması gereken ilk önlem güvenlik duvarı (firewall) ve ağ geçididir. Bu önlemler internet üzerinden gelebilecek tehditlere karşı ilk savunma hattını oluşturacaktır. Zira güvenlik duvarı ağa gerçekleşecek ihlalleri durdurabilecek, ağ geçidi ise ağı kullanan kişilerin güvenliği tehdit eden sitelere erişimini önleyecektir.

Bunun yanında güncel güvenlik yazılımları kullanılmalı, kullanılmayan yazılımlar ise kaldırılmalıdır.

Ayrıca kişisel veri içeren sistemlere girişler de sınırlandırılmalı, kim han-

gi görevi yapıyorsa o kapsamda bir erişim yetkisi verilmelidir. Erişim yetkileri kullanılırken herkese kullanıcı adı ve parolalar tanımlanmalı ve bu parolalar düzenli periyotlarla değiştirilmelidir. Öte yandan güçlü parola kullanımının yanı sıra kaba kuvvet algoritması kullanılarak parola girişi denemeleri sınırlandırılmalıdır.

Veri sorumluları tarafından, farklı internet siteleri ve/veya mobil uygulama kanallarından kişisel veri temin edilecekse, bağlantıların SSL ya da daha güvenli bir yol ile gerçekleştirilmesi de kişisel veri güvenliğinin sağlanması için önemlidir.

ii. Kişisel Veri Güvenliğinin Takibi

Çoğu zaman veri sorumlularının bilişim sistemleri içeriden ve dışarıdan saldırılara maruz kalmasına rağmen bu saldırılar her zaman tespit edilememektedir.

Bu durumun önüne geçebilmek için ise;

1. Bilişim ağlarında hangi yazılım ve servislerin çalıştığının kontrol edilmesi,
2. Bilişim ağlarında sızma veya olmaması gereken bir hareket olup olmadığının belirlenmesi,
3. Tüm kullanıcıların işlem hareketleri kaydının düzenli olarak tutulması (log kayıtları gibi),
4. Güvenlik sorunlarının mümkün olduğunca hızlı bir şekilde raporlanması,
5. Çalışanların sistem ve servislerdeki güvenlik zafiyetlerini ya da bunları kullanan tehditleri bildirmesi için resmi bir raporlama prosedürü oluşturulması, gerekmektedir.

iii. Kişisel Veri İçeren Ortamların Güvenliğinin Sağlanması

Kişisel veriler elektronik veya fiziki pek çok farklı ortamda tutulabilmektedir. Bu sebeple kişisel verilerin tutulduğu ortamların da ortamlara göre güvenliğinin sağlanması gerekmektedir.

Kişisel veriler, cihazlarda veya kâğıt ortamlarda saklanıyorsa bu cihazların ve kâğıtların çalınması veya kaybolmasını engelleyici önlemler alınmalıdır. Ayrıca bu verilerin olduğu ortamların yangın, sel gibi dış etkenlere karşı da korunması gerekmektedir. Kâğıtlar veya cihazlar kullanılmadığı zaman kilitli odalarda tutulmalıdır.

Elektronik posta yoluyla aktarılacak kişisel verilerin de gerekli önlemler alınarak aktarılması gerekmektedir. Şifreleme yöntemleri kullanılmalı ve kişisel verilerin güvende olduğundan emin olunmalıdır.

iv. *Kişisel Verilerin Bulutta Depolanması*

Kişisel verilerin korunmasında yedekleme yapmak da önem arz etmektedir. Bu kapsamda verilerin bulutta depolanması gereken bir başka teknik tedbir olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak verilerin bulutta depolanması birtakım riskleri de ortaya çıkarmaktadır. Bu nedenle bulut hizmet sağlayıcısı tarafından alınan önlemlerin yeterli olup olmadığı da veri sorumlularınca değerlendirilmelidir.

Ayrıca bulutta depolanan veriler ağ dışında da yedeklenmeli, buluta yüklenen veriler de şifrelenmeli, uzaktan erişim sağlanacaksa iki kademeli kimlik doğrulama yapılmalıdır.

v. *Bilgi Teknolojileri Sistemleri Tedariki, Geliştirme ve Bakımı*

Veri sorumluları kurumlarında yapacakları bilgi sistemleri tedariki, geliştirilmesi ve bakımı ihtiyaçlarını giderirken veri güvenliğini ön planda tutmalıdır.

Arızalandığı veya bakım süresi geldiği için cihazların üçüncü kurumlara gönderilmesinin gerekmesi durumunda, gönderilen cihazlar kişisel veriler içeriyorsa göndermeden önce bu verilerin güvenlikleri sağlanmalı, verilerin bulunduğu parçalar sökülmeli veya yalnızca arızalı parça sökülerek götürülmelidir.

vi. *Kişisel Verilerin Yedeklenmesi*

Günümüzde verilerin çalınması, kaybolması veya tahribata uğraması gibi durumlar sıklıkla karşılaşılabılır durumlar olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bakımdan, bu tip durumların yaşanması durumunda veri sorumlularının faaliyetlerine devam edebilmeleri için verilerin yedeklenmesi gerekmektedir.

Ayrıca önemle belirtmek gerekir ki tutulan veri setleri yedekleri mutlaka ağ dışında tutulmalıdır. Zira ağ içinde tutulan verilere de kötü amaçlı yazılımlarla ulaşılabilir. Tutulan bu veri seti yedeklerinin de fiziksel güvenliği sağlanmalıdır.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 14/02/2019 tarihli ve 2019/23 sayılı Kararı

Veri sorumlusundan alınan bilgide, ilgili internet adresi üzerinden kişilerin servise bıraktıkları cihazları ile ilgili olarak yapılan sorgulamada cihaz sahiplerinin kişisel verilerine erişimin mümkün olmadığını belirtilmesine rağmen yapılan incelemede söz konusu internet sitesinde herhangi bir sorgu nu-

marasının son iki hanesini değiştirmek suretiyle başka cihaz ve sahiplerine ilişkin de sorgulamalar yapılabildiği, söz konusu sorgulamalar neticesinde açılan sayfada yönlendirilen muhtelif linklerin seçilmesi suretiyle de bu kişilere ait isim, soyisim, adres ve sahip oldukları cihaz IMEI numarası bilgilerine erişim sağlanabildiği dikkate alınarak, anılan Şirket tarafından 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 12'nci maddesinin (1) numaralı fıkrasına aykırı olarak kişisel verilerin muhafazasının sağlanmasını teminen gerekli idari ve teknik tedbirlerin alınmaması nedeniyle, söz konusu aykırılığın Karar tarihi itibarıyla yapılan sorgulamalarda devam ettiği de göz önünde bulundurulduğunda, veri sorumlusu hakkında Kanun'un 18'inci maddesi çerçevesinde 150.000 TL idari para cezası uygulanmasına,

Öte yandan, söz konusu aykırılığın giderilmesi yönünde veri sorumlusunun talimatlandırılmasına ve Kanun'un 15'inci maddesinin (7) numaralı fıkrası uyarınca, söz konusu aykırılığın giderildiği hususunun Kurula tevsiki sağlanıncaya kadar işbu Kararda yer alan linklerin kullanımının durdurulmasına karar verilmiştir.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 01/07/2019 Tarihli ve 2019/188 Sayılı Kararı

Söz konusu düzenlemenin somut olayda Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi tarafından sonuçların internette aramaya açık biçimde yayınlanarak, üniversite bitirilmiş ve aradan yıllar geçmiş olsa dahi sonuçların üçüncü kişilerin erişimine açık ve arama motorlarında sorgulama yapıldığında bu sonuçlara kolayca ulaşılabılır tarzda bir duyuru yönteminin benimsenerek yerine getirildiği, ancak söz konusu duyuru yönteminin Kanun hükümleri çerçevesinde değerlendirildiğinde kişisel veriler bağlamında mahremiyet odaklı olmayıp, sınava giren bireylerin kişisel verilerinin herhangi bir işleme şartına dayanmaksızın üçüncü kişilerin de kolaylıkla ulaşabileceği şekilde açıklandığı kanaatine varıldığı,

Bu kapsamda, sınav sonuç duyuru sisteminin Üniversite tarafından tekrar gözden geçirilerek kimlik doğrulama yöntemi şeklinde sadece sınava giren bireyin kendi TC Kimlik numarası ve doğrulama kodu ile yalnızca kendi sonuç verilerine ulaştığı, ÖSYM'nin sonuç açıklama yöntemi gibi bir düzenleme ile kişisel verilerin paylaşımında mahremiyet odaklı bir anlayışı uygulamaya koyması gerektiği, değerlendirmelerinden hareketle;

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'ne Kurumumuzca iletilen bilgi belge talebi yazısının Kanun'da belirtilen yasal süre içinde yanıtlanmaması suretiyle ilgili Kurul Kararının gereğinin yerine getirilmemesinin Kanun'un 15'inci maddesinin (3) numaralı fıkrasına aykırılık oluşturduğu dikkate alınarak, kamu kuruluşu olarak değerlendirilen Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinde görev yapan sorumlular hakkında Kanun'un 18'inci mad-

desinin (3) numaralı fıkrası çerçevesinde disiplin hükümlerine göre işlem yapılmasına,

Öte yandan Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi sınav sonuç duyuru sisteminin tekrar tasarlanarak kimlik doğrulama yönteminin benimsendiği, sadece sınava giren bireyin kendi T.C. Kimlik numarası ve doğrulama kodu ile yalnızca kendi sonuç verilerine ulaştığı bir duyuru sisteminin kullanılma-sı yönünde Üniversitenin talimatlandırılmasına karar verilmiştir.

Kişisel Veri Güvenliği İhlalinin Geç Bildirimine İlişkin Kurul Kararı

İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesinin veri sorumlusu tarafından en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirimde bulunulmamasının; Veri sorumlusunun gerçekleşen veri ihlalinin ilgili kişilere 17 ay, Kurula ise 10 aylık gecikmeyle bildirmesinin Kanunda belirtilen "en kısa süre"yi aşan bir süre olduğu ve bu durumun Kanun'un 12'nci maddesinin (5) numaralı fıkrası kapsamında veri güvenliği ihlali olarak değerlendirilmesi nedeniyle Kurul tarafından Kanun'un 18'inci maddesi gereğince ilgili veri sorumlusu hakkında idari yaptırım uygulanmasına karar verilmiştir.

Teknik Tedbirler		İdari Tedbirler
Yetki Matrisi	Veri Maskeleye	Kişisel Veri İşleme Envanteri Hazırlanması
Yetki Kontrol	Veri Kaybı Önleme Yazılımları	Kurumsal Politikalar (Erişim, Bilgi Güvenliği, Kullanım, Saklama ve İmha vb.)
Erişim Logları	Yedekleme	Sözleşmeler (Veri Sorumlusu - Veri Sorumlusu, Veri Sorumlusu - Veri İşleyen Arasında)
Kullanıcı Hesap Yönetimi	Güvenlik Duvarları	Kurumsal İletişim (Kriz Yönetimi, Kurul ve İlgili Kişi Bilgilendirme Süreçleri, İtibar Yönetimi vb.)
Ağ Güvenliği	Güncel Anti-Virüs Sistemleri	Kurum İçi Denetimler
Uygulama Güvenliği	Silme, Yok Etme veya Anonim Hale Getirme	Risk Analizleri
Şifreleme Sızma Testi	Anahtar Yönetimi	İş Sözleşmesi, Disiplin Yönetmeliği
Saldırı Tespit ve Önleme Sistemleri	Log Kayıtları	Gizlilik Taahhünameleri
		Eğitim ve Farkındalık Faaliyetleri

13. KVKK UYARINCA DERBİS

İçişleri Bakanlığı'na bağlı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü'nün 2005 yılında kullanıma açtığı e-Dernek Kurumsal Yazılımı'nın günümüz teknolojik ihtiyaçlarına uyarlanması sonucu oluşturulan DERBİS (Dernekler Bilgi Sistemi) mevzuat gereği derneklerin vermekle yükümlü oldukları her türlü bildirim ve beyannamelerin elektronik ortamda verilmesi, bürokratik işlemlerin azaltılarak vatandaşın işlerinin kolaylaştırılması, istatistiki bilgilerin kısa sürede sorgulanarak raporlanması amaçlanarak oluşturulmuştur.

Bu kapsamda Dernekler Yönetmeliği'nin 83. maddesinin 8. fıkrasında: *“Dernek Beyannamesinin “Üye ve Çalışan Bilgileri” başlıklı üçüncü bölümünün 1'inci sorusundaki “1.2.Gerçek Kişi Üyelerin:” ve “1.3.Tüzel Kişi Üyelerin:” alt başlıklı tablolarında belirtilmesi istenilen bilgiler, dernek üyeliğine kabul edilme veya üyelikten çıkma ya da çıkarılma veya üyeliğin kendiliğinden sona ermesi durumlarında, birinci fıkrada belirtilen beyanname verme süresi beklenmeksizin işlem tarihini izleyen 30 gün içinde Dernekler Bilgi Sistemi (DERBİS) üzerinden bildirilir. DERBİS kullanıcı olmayan dernekler bu bilgileri aynı usul ve süre içinde mülki idare amirliğine yazılı olarak bildirirler.”* denilerek derneklerin üye ve çalışan bilgilerini DERBİS üzerinden bildirmesi zorunlu tutulmuştur.

DERBİS üzerinden bildirilmesi gereken bilgiler hiç şüphesiz kişisel verilerdir ve Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na tabidir. Bu sebeple sisteme aktarım esnasında yapılan kişisel veri işleme faaliyetinin de Kanun'a uygun olarak yapılması gerekmektedir.

Rehberimizde kişisel verilerin işlenmesi usulü ve şartları olarak ele aldığımız konuda da bahsettiğimiz gibi kişisel veriler açık rıza ve bunun dışındaki bazı şartlarla işlenebilmektedir. Buna göre kişisel veriler açık rıza, kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık, bir sözleşmenin kurulması ve ifası, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünün yerine getirilmesi, ilgili kişi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması ile veri sorumlusunun meşru menfaati şartlarıyla işlenebilmektedir.

Yukarıda yaptığımız açıklamalar ışığında, DERBİS'e bildirim yapma yükümlülüğü de derneklere, yukarıda bahsettiğimiz üzere Dernekler Yönetmeliği ile bir hukuki yükümlülük olarak yüklenmiş olduğundan, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünün yerine getirilmesi şartına dayalı olarak açık rıza alınmadan yapılabilecek bir veri işleme faaliyeti olarak değerlendirilecektir.

14.KVK SUÇ, KABAHAHAT VE CEZALARI

Hayatımıza yeni yeni giren kişisel veri kavramına dair bu bölüme kadar değindiğimiz hususlara STK'ların ve diğer tüm veri sorumlularının uyma mecburiyeti bulunmaktadır. Zira yasa koyucu, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na muhalefeti ağır cezai yaptırımlara bağlamıştır.

a. Kişisel Verilere İlişkin Suçlar

Kişisel verilere ilişkin suç ve cezalar 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 135 ila 140. maddelerinde düzenlenmiştir. Bu hükümler Kanun'da yer aldığı şekliyle şöyledir:

Kişisel verilerin kaydedilmesi

Madde 135- (1) Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Kişisel verinin, kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırki kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin olması durumunda birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme

Madde 136- (1) Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Nitelikli haller

Madde 137- (1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların;

a) Kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetki kötüye kullanılmak suretiyle,

b) Belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle, İşlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Verileri yok etmeme

Madde 138- (1) Kanunların belirlediği sürelerin geçmiş olmasına karşın verileri sistem içinde yok etmekle yükümlü olanlara görevlerini yerine getirmediklerinde bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası verilir.

Şikâyet

Madde 139- (1) Kişisel verilerin kaydedilmesi, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme ve verileri yok etmeme hariç, bu bölümde yer alan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır.

Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanması

Madde 140- (1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların işlenmesi dolayısıyla tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükümlenir.

b. Kişisel Verilere İlişkin Kabahatler

Karşılığında idari yaptırım uygulanmasının kanunda öngörüldüğü toplam düzenini bozmada suça göre daha hafif hukuka aykırı fiiller olarak tanımlanan kabahatler de doğrudan KVKK'nın 18. maddesinde düzenlenmiştir.

Kişisel verilere ilişkin kabahatler ise şu şekildedir:

Madde 18- (1) Bu Kanunun;

a) 10'uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,

b) 12'nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

c) 15'inci maddesi uyarınca Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

idari para cezası verilir.

(2) Bu maddede öngörülen idari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanır.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 16/10/2018 tarihli ve 2018/118 sayılı Kararı

Şikâyetçinin Kurula yapmış olduğu başvurunun incelenmesi neticesinde alınan Kurul Kararı 02.07.2018 tarihinde veri sorumlusuna tebliğ edilmiştir. Bu kapsamda veri sorumlusunun, Kurul Kararı kapsamında 16.08.2018 tarihinde şikâyetçiye bilgi verdiği, bu hususun da 17.08.2018 tarihli yazı ile Kurula bildirildiği görülmekte olup, Şirket tarafından ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde en geç 01.08.2018 tarihinde yapılması gereken işlemin 16.08.2018 tarihinde yapıldığı; diğer yandan şikâyetçinin, veri sorumlusu nezdinde bulunan kişisel verilerinden asgari saklama süresi tamamlanmış olanlarının Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Ge-

tirilmesi Hakkında Yönetmeliğin 11'inci maddesinin (1) numaralı fıkrası geçince ilk periyodik imha işlemi, kalanların da yasal saklama yükümlülüğünün dolmasını müteakiben yapılacak periyodik imha işlemi dönemlerinde silinmesine ve gerçekleştirilecek silme işlemleri hakkında Şikâyetçiye bilgi verilmesi ayrıca, söz konusu kişisel verilerin saklama amacı dışında işlenmemesi hususunda veri sorumlusunun talimatlandırılmasına karar verilmiş olmasına rağmen Şirketin şikâyetçiyi muhatap 16.08.2018 tarihli yazısında Kurul Kararının bu maddelerine ilişkin herhangi bir açıklamada bulunmadığı tespit edilmiştir.

Bu çerçevede kamu kuruluşu olarak değerlendirilen veri sorumlusuna tebliğ edilen Kurul Kararının gereğinin Kanun'un 15'inci maddesinin (5) numaralı fıkrasında belirtilen 30 günlük yasal süre içerisinde yerine getirilmemesi ve şikâyetçiye gönderilen bilgilendirme yazısında Kurul Kararında belirtilen hususlara yer verilmemiş olması nedenleriyle;

- *Şirket hakkında Kanun'un 18'inci maddesinin (3) numaralı fıkrası çerçevesinde işlem tesis edilmesine,*
- *Şikâyetçinin, Şirket nezdinde saklanmakta olan verileri ile ilgili olarak Kurul Kararı kapsamında yapılacak iş ve işlemler hakkında bilgilendirilmesi hususunda Şirkete talimat verilmesine*

karar verilmiştir.

15. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI SÜREÇLERİNDE STK'LARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

a. Aydınlatma Yükümlülüğüne Riayet

Faaliyetleri dahilinde kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilere yasa koyucu bazı yükümlülükler getirmiştir. Bu yükümlülüklerin başında KVKK'nın 10. maddesinde yer alan veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğü gelmektedir. Kişisel verileri işlenen ilgili kişilerin bu verilerinin kim tarafından, hangi amaç ve hukuki sebeplerle işlenebileceği ve kimlere hangi amaçlarla aktarılabilirliği hususunda veri sorumlusu bilgilendirilmesi gerekliliği aydınlatma yükümlülüğü olarak tanımlanmaktadır.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından yayınlanan Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ ile usul ve esasları düzenlenen aydınlatma yükümlülüğü, ilgili kişinin talebine bağlı bir yükümlülük değildir. İlgili kişinin açık rızasının yahut diğer kişisel veri işleme şartlarının bulunması durumunda da veri sorumlusu, aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmelidir. Yani ilgili kişinin talebi olma-

diğı gerekçesine dayanarak bu yükümlölükten kurtulmak mümkün değıildir. Ayrıca veri sorumlusu aydınlatma yükümlölüğünü yerine getirdiğini ispat etmekle mükelleftir.

Bunun yanında KVKK'nın 18. maddesinde aydınlatma yükümlölüğünü yerine getirmeyen veri sorumlularının 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır. Bu tutarlar yeniden değerlendirme oranlarına göre her yıl artmaktadır.

b. Aydınlatma Yükümlölüğü Yerine Getirilirken Uyulması Gereken Usul ve Esaslar

Aydınlatma yükümlölüğünü yerine getirecek veri sorumlusu KVKK'nın 10. maddesi uyarınca ilgili kişilere şu 5 bilgiyi vermekle yükümlüdür:

i. Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği

Veri sorumlusu aydınlatma esnasında kendisine ait isim yahut ünvanı açık ve ayırt edilebilir şekilde ilgili kişi ile paylaşmalıdır. Bunun yanında ilgili kişinin kendisi ile iletişime geçebilmesine olanak sağlayacak iletişim bilgilerini de açıklamalıdır.

Yani aydınlatma esnasında: Veri sorumlusu tüzel kişi ise tüzel kişinin ünvanı, gerçek kişi ise gerçek kişinin adı soyadı, yurtdışında bulunan veri sorumlusu ise, atadığı temsilcisinin adı yahut ünvanı gibi kimlik bilgileri ile telefon numarası, e-posta adresi, internet adresi veya posta adresi gibi iletişim bilgileri belirtmelidir.

ii. Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceğı

Tebliğin 5. maddesine göre aydınlatma yükümlölüğü kapsamında açıklanacak kişisel veri işleme amacının belirli, açık ve meşru olması gerekir. Aydınlatma yükümlölüğü yerine getirilirken, genel nitelikte ve muğlak ifadelere yer verilmemelidir. Gündeme gelmesi muhtemel başka amaçlar için kişisel verilerin işlenebileceğı kanaatini uyandıran ifadeler kullanılmamalıdır.

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 02/05/2019 tarihli ve 2019/122 sayılı Karar

Bankanın internet sitesinde yer alan aydınlatma metninde, Bankanın kişisel veri işleme amaçlarının, ilgili kişilerin kişisel verilerinin Kanun'un 5'inci ve 6'nıncı maddelerinde belirtilen işleme şartlarından hangisine dayanılarak işlendiğine yönelik hukuki sebep açıkça belirtilmeksizin sıralandığı; kişisel veri işleme amaçları sıralandıktan sonra metin içerisinde yer verilen "gibi amaçlar kapsamında işlenmektedir" ifadesinin ise, gündeme gelmesi muhtemel başka amaçlar için kişisel verilerin işlenebileceği kanaatini uyandırır nitelikte olduğu; bu çerçevede söz konusu aydınlatma metninin "Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" in (Tebliğ) 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) ve (h) bentlerinde yer verilen hükümlere uygun hazırlanmaması nedeniyle, Bankanın internet sitesinde yer alan aydınlatma metninin yeniden gözden geçirilerek Tebliğ hükümlerine uygun hale getirilmesi yönünde talimatlandırılmasına,

karar verilmiştir.

iii. Kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabileceği

Aydınlatma yükümlülüğü kapsamında, kişisel verilerin aktarılma amacı ve aktarılacak alıcı grupları belirtilmelidir.

iv. Kişisel veri toplamının yöntemi ve hukuki sebebi

Aydınlatma yükümlülüğü kapsamında kişisel verilerin, tamamen veya kısmen otomatik yollarla ya da veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yöntemlerden hangisiyle elde edildiği açık bir şekilde belirtilmelidir.

v. İlgili kişinin, Kanun'un 11. maddesinde sayılan diğer hakları

İlgili kişiye aydınlatmada bulunurken Kanun'un 11. maddesinde sayılan haklara da sahip olduğunu belirtmelidir. Buna göre aydınlatma esnasında ilgiliye kişiye:

1. Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,
2. Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
3. Kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
4. Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,

5. Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,
6. 7'nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
7. (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
8. İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,
9. Kişisel verilerin Kanun'a aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme,

haklarının mevcut olduğu bildirilmelidir.

Aydınlatma metni hazırlama sürecinde aşağıdaki adımlar takip edilebilir:

1. Veri sorumlusu yahut temsilcisi kimlik ve iletişim bilgilerini açıklamalı.
2. Hangi kişisel verilerin hangi amaç doğrultusunda işleneceği açık bir dille izah edilmeli.
3. Verilerin yurt içinde yahut yurt dışında aktarılacağı alıcı gruplar varsa bunların bilgileri ve aktarma amaçları belirtilmeli.
4. Kişisel veri toplama yöntemleri ve veri sorumlularının Kanun'un 5. veya 6. maddelerinde yer alan işleme şartlarından hangisine dayanarak kişisel veri topladıkları aydınlatma metninde yer almalı.
5. İlgili kişiye KVKK'nın 11. maddesinde yer alan hakları uygun bir şekilde açıklanmalı.

c. Veri Sorumluları Siciline Kayıt Muafiyeti

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 02.04.2018 tarihli ve 2018/32 sayılı kararı uyarınca 04.11.2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu'na göre kurulmuş derneklerden, 20.02.2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'na göre kurulmuş vakıflardan ve 18.10.2012 tarihli 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'na göre kurulmuş sendikalardan yalnızca ilgili mevzuat ve amaçlarına uygun, faaliyet alanlarıyla sınırlı ve sadece kendi çalışanlarına, üyelerine, mensuplarına ve bağışçılarına yönelik kişisel veri işleyenler ile 22.04.1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na göre kurulmuş siyasi partiler Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünden müstesnadır.

16. ADIM ADIM YAPILMASI GEREKENLER

- a. Kişisel veri envanteri oluşturulması
- b. Kişisel veri envanterinin değerlendirilmesiyle birlikte Kanun'a aykırı olan verilerin tespit edilmesi ve boşluk analizi
- c. Verilerin tasnif edilerek tabi oldukları esas ve usullerin belirlenmesi
- d. KVKK politikasının hazırlanması
- e. Kurum içi yönergelerin hazırlanması
- f. Veri işleyenlerin belirlenmesi
- g. Açık rıza formlarının hazırlanması
- h. Aydınlatma yükümlülüğü metnlerinin oluşturulması
- i. KVK taahhütnameleri ve sözleşmelerin gözden geçirilmesi/ düzenlenmesi
- j. Veri işleyen taahhütnameleri ve denetim
- k. Alınması gereken teknik ve idari önlemlerin belirlenmesi
- l. Gerekli KVKK prosedür ve politikalarının hazırlanması
- m. Veri koruma eğitimi ve bilinçlendirme

17. SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI İÇİN KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKINDA TEMEL SORULAR

1. *Etkinlik ve projelerimizde gönüllülerimizin ve paydaşlarımızın kişisel bilgilerini de içeren formlar doldurmalarını istiyoruz. Bunun KVK mevzuatına aykırı olmaması için ne gibi tedbirler almalıyız?*

Öncelikle formlarda alınan kişisel verilerin gözden geçirilmesi gerekmektedir. Gözden geçirme yaparken hangi verilerin, ne için gerekli olduğu kişisel verilerin işlenmesinde uyulması gereken genel ilkelerden “belirli, açık ve meşru amaçlar için işleme ve işlendikleri amaçlarla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma” ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmelidir. Bu kapsamda formlarda talep edilen bilgilerin, talep edilme amaçları net bir şekilde belirlenmeli, bu amaçların meşru olup olmadığı değerlendirilmeli ve talep edilen bilgilerle işleme amaçlarının ölçülü olmadığı netleştirilmelidir.

Formlar bu ilkeler çerçevesinde düzenlendikten sonra formlarda alınacak bilgilerin hangilerinin açık rıza ile hangilerinin yalnızca aydınlatma ile alınacağı belirlenmelidir. Bu belirleme ise kişisel verilerin işlenmesi usul ve şartları kapsamında değerlendirilmelidir. Bu kapsamda alınacak

her bilgi ayrı ayrı değerlendirilecek ve açık rıza dışındaki işleme şartlarından birisi varsa açık rıza alınmadan, yalnızca aydınlatma ile veriler alınabilecektir. Önemle belirtmek gerekir ki açık rıza alınsa da alınmasa da aydınlatma yükümlülüğü her halükârda yerine getirilmelidir.

2. Bir etkinliğimize katılmak için kişisel bilgilerini bizimle paylaşan bir kişiye başka etkinliklerimize ilişkin tanıtım SMS'leri yahut e-postaları atabilir onları arayabilir miyiz?

Daha önce de bahsettiğimiz gibi kişisel veriler hangi amaçla alındıysa o amaçla sınırlı ve ölçülü olarak işlenebilecektir. Bu sebeple herhangi bir etkinliğe katılmak amacıyla verilerini paylaşan kişilere bu etkinliğin dışındaki etkinlikler için SMS atılamaz veya arama yapılamaz.

3. Kuruluşumuzda çalışan profesyonellerin özlük dosyalarını düzenlerken dikkat etmemiz gereken ne gibi şeyler var?

Veri sorumlusu olarak personel özlük dosyaları tutulurken de KVKK'ya uygun bir şekilde hareket etmek gerekmektedir. Özlük dosyaları nitelikleri itibariyle çok fazla kişisel veriyi ihtiva eden ortamlardan olduğundan önem arz etmektedir. Bu kapsamda özlük dosyalarında alınacak bilgiler de yine belirli, açık ve meşru amaç ilkesi çerçevesinde değerlendirilmeli, alınması gereken bilgiler belirlendikten sonra da bu bilgiler aydınlatma ile alınmalıdır. Önemle belirtmek gerekir ki işçi-işveren ilişkilerinde açık rızanın özgür iradeye dayalı olarak verilemeyeceği kabul edildiğinden, bu süreçlerde açık rıza dışındaki veri işleme şartları değerlendirilmelidir. Ayrıca iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı gereği alınması gereken sağlık verileri ise yalnızca işyeri hekimi tarafından alınmalı, özlük dosyasının dışında ve yalnızca işyeri hekimi tarafından erişim sağlanabilecek şekilde ayrı dosyalarda tutulmalıdır.

4. Yaptığımız salon programlarının kayıtlarını alıyor, fotoğraflarını çekiyor ve bunları internet sitelerimizde ve sosyal medya platformlarında kurumsal hesaplarımızda yayınlıyoruz. Bu fotoğraf ve videolarda görünen kişilerin KVKK uyarınca talepleri yahut şikayetleri olabilir mi?

Kişilerin görüntüleri, fotoğrafları da birer kişisel veridir ve bu veriler de Kanun korumasına tabidir. Bir kişinin bir salon programına katılması ise görüntülerinin başka ortamlarda yayınlanmasına rıza gösterdiği anlamına gelmeyeceği gibi ayrıca herhangi bir veri işleme şartına da dayandırılmaz. Bu sebeple görüntüleri paylaşılacak kişilerden açık rıza alınması gerekecektir. Bu kapsamda Kişisel Verileri Koruma Kurumu'nun modeli örnek alınabilir. Yapılacak programda belirli koltuklar ayrı renklerde etiketlenerek, o koltuklara oturarak görüntülerin

paylaşılmasına rıza gösterecekleri belirtilebilir. Ya da salon girişinde kurulacak bir masada iki ayrı renkte hazırlanan kokartlardan birisinin görüntülerin paylaşılmasına rıza anlamına geleceği, diğerinin rızanın olmadığı anlamına geleceği belirtilerek açık rıza bu şekilde alınabilir.

5. Salon programları öncesinde katılımcılar için aydınlatma metni hazırlamamız gerekir mi? Aydınlatma yükümlülüğümüzü nasıl yerine getirebiliriz?

Salon programlarında kişilerden kişisel verileri alınacaksa aydınlatma yapmak ve açık rıza gereken durumlarda da açık rıza almak gerekmektedir. Bu kapsamda aydınlatma, bilgiler alınırken internet sitesine yönlendirme veya doğrudan metni okutma gibi türlerde yapılabilir. Ayrıca salonun girişine asılacak aydınlatma metinleri vasıtasıyla da bu yükümlülüğünüzü yerine getirebilirsiniz.

6. Bazen gönüllü, paydaş yahut başişçılarımızın kişisel verilerinin olduğu dosyalar farklı çalışanlarımızın bilgisayarında, e-posta adreslerinde bulunabiliyor; kişiler arasında e-posta yoluyla gönderilip alınabiliyor. Bunun bir mahsuru olur mu?

Kişisel verilerin e-postayla paylaşılması, her ne kadar aynı kurum içerisinde paylaşılsa da aktarım olarak değerlendirilecektir. Bu kapsamda kurum içerisinde kullanılan e-posta hizmetinin hangi firmadan tedarik edildiği önem taşıyacaktır. Zira e-posta hizmet sağlayıcılarının yurtiçinde veya yurtdışında hizmet veriyor olması farklı hukuki sonuçlar doğurmaktadır. (Aktarım hususunda ise nasıl hareket edilmesi gerektiğini görmek için bkz. Kişisel Verilerin Aktarılması)

7. Başişçılarımızın bilgilerini saklarken nelere dikkat etmeliyiz?

Öncelikle belirtmek gerekir ki bilgilerin tutulmasından önce alınma şekli de önemlidir. Bu kapsamda öncelikle bu verileri Kanun'a uygun bir şekilde almak gerekmektedir. Verilerin alınmasında yapılması gerekenleri daha önce anlatmış olduğumuzdan bu sebeple atıf yapmakla yetiniyoruz.

Hukuka uygun olarak alınan bilgiler saklanırken ise alınması gereken teknik ve idari tedbirlere uygun bir şekilde saklanmalıdır. Bu kapsamda temel olarak verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ve verilerin hukuka aykırı olarak verilmesini veya ele geçirilmesini engellemek gerekmektedir. Ayrıca amacı ortadan kalkan ve mevzuat kapsamında da tutulması gereken süreyi aşmış olan veriler de imha edilmelidir.

8. Numarasını aldığımız kişilere toplu SMS veya toplu e-posta atmamızın mahsuru var mı?

Daha önce de belirttiğimiz gibi alınan kişisel verilerin hukuka uygun olarak işlenebilmesi için alınma amacıyla orantılı ve ölçülü olarak işleme yapmak gerekmektedir. Bu sebeple de numarasını aldığımız kişilerin telefon numaralarını, hangi amaçla aldıysak o kapsamda kullanabiliriz.

9. Topladığımız formlardan çıkardığımız istatistikleri kamuoyu ile paylaşabilir miyiz?

Bir verinin kişisel veri olarak değerlendirilebilmesi ve Kanun kapsamında korunabilmesi için bir gerçek kişiyi doğrudan belirleyebilmeli veya belirlenebilir kılmalıdır. Bu sebeple paylaşılacak olan veriler herhangi biri tarafından, herhangi bir gerçek kişiyle ilişkilendirilebilecek durumda değilse kişisel veri olarak değerlendirilmeyecek ve bu şekilde yapılacak bir paylaşım da Kanun'a aykırı olmayacaktır.

10. Yaptığımız bir çalışmaya katılan yahut düzenlediğimiz bir yarışmada başarılı olan kişilerin isim ve soy isimlerini rızalarını almadan internet sitemizde yayımlayabilir miyiz?

Yine tekraren belirttiğimiz gibi internet sitesinde yayınlamaktaki amacımızın ne olduğunu ve amacın açık ve meşru olup olmadığını değerlendirmemiz gerekir. Eğer internet sitesinde bu isimleri yayınlamanın herhangi bir amacı yoksa yayınlayabilmek de söz konusu olamayacaktır. Ayrıca amacı belirledikten sonra bu kapsamda yapılacak faaliyetin hangi veri işleme şartına girdiğini de belirlemek gerekecektir. Açık rıza dışındaki şartlardan biri varsa bu durumda açık rıza alınmayacak; ancak o şartlardan herhangi biri yoksa açık rıza almak gerekecektir. Aksi halde yapılacak bir işlem Kanun'a aykırı olacaktır.

11. Gönüllü, bağışçı ve çalışan bilgilerini tuttuğumuz bilgisayar programlarını KVKK ile nasıl uyumlaştırabiliriz?

Bilişim sistemleri üzerinde tutulan verileri de tıpkı fiziki olarak tuttuğumuz verilerde olduğu gibi ilkeler ve şartlar çerçevesinde değerlendirme yaparak öncelikle Kanun'a uygun hale getirmek gerekmektedir. Kanun'a uygun olarak toplanan verileri tuttuğumuz programları ise teknik açıdan güvenli hale getirmek gerekmektedir. Bu kapsamda yetki sınırlandırması yapılmalı, çalışanlar yalnızca yaptıkları işle ilgili verilere erişebilmelidir. Ayrıca bilgisayar programları şifrelenmeli, şifreler periyodik olarak değiştirilmelidir. (Ayrıntılı bilgi için bkz. Alınması Gereken İdari ve Teknik Tedbirler)

12. Bu zamana kadar veri sahibi açık rıza beyan formları olmaksızın topladığımız kişisel verileri kullanamayacak mıyız?

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu 2016 yılının Nisan ayında yayınlanarak yürürlüğe girmiş ve veri sorumlularına 2018 yılına kadar 2 yıllık bir uyum süreci süresi verilmiştir. Buna göre veri sorumlularının 2018 yılına kadar daha önce aldıkları kişisel verileri bu Kanun'a uygun hale getirmeleri gerekmektedir.

Ancak görüldüğü üzere hala uyum çalışmaları devam etmektedir. Bu bakımdan bu zamana kadar açık rıza olmaksızın alınmış verilerin kullanılamayacağı gibi bir sonuç çıkmamaktadır. Nitekim daha önce defaatle belirttiğimiz üzere tüm kişisel veriler için açık rıza alınması gerekmektedir. Bu sebeple açık rızaya dayanmadan işlenebilen veriler için aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi yeterli olacaktır. Açık rıza gereken hallerde ise açık rıza alınamıyorsa bu verilerin imha edilmesi gerekecektir.

13. Sunucularımızın yurt dışında olması sorun teşkil eder mi?

Sunucuların yurtdışında olması Kanun kapsamında yurtdışına veri aktarımı olarak değerlendirilecektir. Veri aktarımı da bu kapsamda bir veri işleme türü olarak karşımıza çıkacak ve bu bakımdan verilerin işlenmesindeki ilkeler ve şartlar çerçevesinde değerlendirilecektir.

Kanun'un yurtdışına veri aktarımını düzenleyen 9. maddesine göre yurtdışına veri aktarımı için özel şartlar aranmaktadır. Buna göre kişisel verilerin yurtdışına aktarımı için aranan ilk şart açık rızadır. Açık rıza olmaksızın kişisel veriler yurtdışına aktarılamayacaktır. Ancak bilindiği gibi açık rıza olmaksızın kişisel verilerin işlenebildiği bazı durumlar vardı, yurtdışına veri aktarımında da bu şartlara göre veri aktarımı yapılması mümkündür. Ancak açık rıza olmaksızın bu işlemin yapılabilmesi için öncelikle sunucuların bulunduğu ülkenin yeterli koruma bulunan ülkelerden olması gerekmektedir. Bu ülkeler ise Kurum tarafından ilan edilecektir. (Henüz ilan edilmediğini belirtelim)

Bu noktada yeterli korumanın bulunmadığı ülkelere veri aktarımı yapılması mümkün değil midir sorusu aklımıza gelebilir. Kanun bu konuda da düzenleme yapmıştır. Kanun'a göre yeterli korumanın bulunmadığı bir ülkeye veri aktarımı yapılacaksa aktarım yapılacak ülkedeki veri sorumlusu ile Türkiye'deki veri sorumlusunun yeterli korumayı taahhüt etmeleri ve bu taahhütle birlikte Kişisel Verileri Koruma Kurulu'ndan izin almaları gerekmektedir. Bu şartların yerine getirilmesi halinde açık rıza dışındaki veri işleme şartlarına dayanarak veri aktarımı yapılabilir-

cektir. Ayrıca bu hususta kişisel verilerin yurt dışına aktarılması bahsinde yer verdiğimiz Google-Gmail kararına göz atmakta fayda var.

14. VERBİS'e kayıt olmalı mıyız?

Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun 02.04.2018 tarih ve 2018/32 nolu kararında VERBİS'e kayıt yükümlülüğünden istisna tutulacak veri sorumluları hakkında karar verilmiştir. Buna göre; "04/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı *Dernekler Kanunu'na* göre kurulmuş derneklerden, 20/02/2008 tarihli ve 5737 sayılı *Vakıflar Kanunu'na* göre kurulmuş vakıflardan ve 18/10/2012 tarihli 6356 sayılı *Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'na* göre kurulmuş sendikalardan yalnızca ilgili mevzuat ve amaçlarına uygun, faaliyet alanlarıyla sınırlı ve sadece kendi çalışanlarına, üyelerine, mensuplarına ve bağışçılara yönelik kişisel veri işleyenler." denilerek dernek ve vakıfların VERBİS kaydı yükümlülüğü olmadığı belirtilmiştir. Dolayısıyla dernek ve vakıfların VERBİS kayıt yükümlülükleri bulunmamaktadır.

15. Yabancıların verileri de kanun kapsamında korunuyor mu?

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ilgili kişiyi; kişisel verileri işlenen gerçek kişiler olarak tanımlanmış ve Kanun'un kapsamının kişisel verileri işlenen gerçek kişiler olduğu belirtilmiştir. Bu kapsamda Kanun kişileri vatandaşlığına göre ayırmamış, yalnızca gerçek kişiler diyerek değerlendirmiştir.

Bu sebeple Kanun kapsamında Türkiye'de işlenen tüm kişisel veriler korunmakta olup, yabancıların verileri de koruma altındadır.

16. Kişisel verileri hukuka aykırı olarak bir başkasına vermek ne demektir?

Türk Ceza Kanunu'nun 136. maddesinde; "*Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.*" denilerek kişisel verilerin hukuka aykırı olarak paylaşılmasının suç olduğu düzenlenmiştir.

Kişisel verilerin paylaşılmasını; kişisel verilerin hukuka aykırı olarak bir başkasına verilmesi, verilerin yayılması veya ele geçirilmesi olarak tanımlayabiliriz.

Bu bakımdan kişisel verilerin hiçbir hukuki düzenlemeye dayanmaksızın bir başkasına verilmesi veya yayılması bu kapsamda değerlendirilecektir. Hülasa hiçbir kanun veya başka bir hukuki düzenlemeye dayanmaksızın verilerin paylaşılması bu suçu oluşturacaktır.

17. Verileri imha ne demek? Bu aldığımız verileri uzun süreler kullanmamacamızın manasının mı geliyor?

Kanun'un kişisel verilerin işlenmesinde uyulması gereken genel ilkelere birisi de "İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme" ilkesidir. Buna göre işlenen bir kişisel verinin hangi amaçla işlendiği belirlendikten sonra bu verinin işlenmesinde mevzuat hükümlerinin herhangi birisinde bir süre belirtilip belirtilmediğine bakılacaktır. Mevzuat tarafından bir süre belirlenmişse bu süre kadar, bir süre belirlenmemişse amaç için gereken süre kadar muhafaza edilebilecektir. Bu sürelerin sona ermesiyle birlikte de veriler imha edilecektir. Verilerin imhası ise veri sorumlusu tarafından belirlenecek yöntemle yok edilmeli, anonim hale getirilmeli veya silinmelidir.

18. Kurumun KVKK uyumunu nasıl sağlayabilirim?

Kurumun KVKK uyumunu sağlamak için öncelikle bir uzmandan destek alınması gerekmektedir. KVKK uyumu hukuki ve teknik destek olarak iki ayaklı şekilde ortaya çıkmaktadır. Hukuki desteğin mutlaka hukukçulardan alınması gerekmekte ve büyük önem arz etmektedir. Uyum çalışmalarında yapılacak ana faaliyetler şöyle özetlenebilir; envanter hazırlanması, envanterin analizi ve son halinin verilmesi, dökümantasyon ve teknik çalışmalar.

19. Kurumdaki güvenlik kameralarının kullanımında kişisel verilere ilişkin yapmamız gereken şeyler var mı?

Güvenlik kameraları kişilerin görüntülerini kaydettiğinden bir kişisel veri işleme faaliyeti olarak değerlendirilmektedir. Bu kapsamda fiziksel mekanın güvenliğinin temini için yapıldığından, bu faaliyet açık rızaya dayanmadan gerçekleştirilecektir. Ancak önemle belirtmek gerekir ki hedeflenen amaç ile yapılan faaliyet kesinlikle ölçülü olmalıdır. Fiziksel mekanın güvenliği amaçlandığından, özel kullanım alanlarına kamera koyulmamalıdır. Ayrıca aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilmelidir. Aydınlatma yükümlülüğü ise insanların kameraların görüş açısına girmeye başlayacağı yerde yapılmalıdır. Zira aydınlatma, veriler alınmadan gerçekleştirilmelidir. Bu kapsamda ayrıntılı aydınlatma yapılabileceği, katmanlı aydınlatma modelleri de kullanılabilir.

20. DERBİS sistemine yapacağımız veri girişlerinde açık rıza almamıza lüzum var mı?

Daha önce de belirttiğimiz gibi açık rıza dışında da veri işlenebilen bazı haller bulunmaktadır. DERBİS sistemini de bu durumlar çerçevesinde değerlendirmek gerekecektir. Bilindiği üzere veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirmesi bu hallerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

DERBİS sistemine yapılacak veri girişleri Dernekler Yönetmeliği'nin 83. maddesi kapsamında derneklerin yerine getirmesi gereken bir yükümlülük olarak düzenlendiğinden, bu sisteme aktarılan kişisel veriler için açık rıza alınmayacak, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünün yerine getirilmesi şartına dayalı olarak veri işleme yapılacaktır.

21. Mesela hareketlilik projelerine başvurana gençlerden istediğimiz kro-nik rahatsızlık ve kullandığı ilaç bilgisi yahut gönüllü formlarımızda yer alan dernek, vakıf ya da sendika üyeliğiniz var mı sorusu özel nitelikli veri kapsamında değerlendirilip özel nitelikli verinin işleme şartlarına bağlı mıdır? Bu soruları diğer sorulardan ayırmamız gerekir mi?

Özel nitelikli kişisel veriler Kanun'da sınırlı sayıda sayılmıştır. Sağlık verileri ve vakıf veya sendika üyeliği bilgileri ise özel nitelikli kişisel verilerdendir ve işleme şartları diğer verilere göre daha özel düzenlenmiştir.

Vakıf veya sendika üyeliği bilgileri gibi özel nitelikli kişisel veriler ancak açık rıza ya da kanunlarda açıkça öngörülmesi halinde işlenebilecektir. Bu bakımdan herhangi bir kanunda açıkça öngörülmemişse yalnızca açık rıza alınarak bu bilgiler toplanabilir.

Sağlık verileri ise özel nitelikli kişisel veriler arasında daha sıkı şartlara tabi veriler olarak sınıflandırılmıştır. Buna göre sağlık ve cinsel hayata ilişkin veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Bu bakımdan STK'lar ancak açık rıza ile sağlık verisi alabilir, açık rıza olmadan veri alamayacaktır.

22. Güvenlik duvarı ve kullanılan yazılımların penetrasyon(sızma) testleri yapılma zorunluluğu var mı?

Özel nitelikli kişisel veriler Kanun'da sınırlı sayıda sayılmıştır. Sağlık verileri ve vakıf veya sendika üyeliği bilgileri ise özel nitelikli kişisel verilerdendir ve işleme şartları diğer verilere göre daha özel düzenlenmiştir.

Vakıf veya sendika üyeliği bilgileri gibi özel nitelikli kişisel veriler ancak açık rıza ya da kanunlarda açıkça öngörülmesi halinde işlenebilecektir. Bu bakımdan herhangi bir kanunda açıkça öngörülmemişse yalnızca açık rıza alınarak bu bilgiler toplanabilir.

Sağlık verileri ise özel nitelikli kişisel veriler arasında daha sıkı şartlara tabi veriler olarak sınıflandırılmıştır. Buna göre sağlık ve cinsel hayata

ilişkin veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Bu bakımdan STK'lar ancak açık rıza ile sağlık verisi alabilir, açık rıza olmadan veri alamayacaktır.

23. Vakıf ve dernek ticari işletmeleri KVK süreçlerinde STK'lardan bir farklı prosedürle karşılaşabilir mi? Ticari işletmelerimizin verbis kaydını yapmalı mıyız?

Vakıf ve derneklerin amaçlarını gerçekleştirmek için yurt, lokal gibi ticari işletme açmalarında hukuken bir sakınca bulunmamaktadır. Ayrıca açılacak bu ticari işletmelerin derneğin bulunduğu yerin ticaret siciline de kaydı gerekmektedir.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu'nun dernek ve vakıfları VERBİS kaydından istisna tuttuğu kararıyla ilgili yapılan bir bilgi talebi başvurusunda verdiği 26.11.2019 Tarihli ve 2019/353 Sayılı kararında "... yalnızca ilgili mevzuat ve amaçlarına uygun, faaliyet alanlarıyla sınırlı ve sadece kendi çalışanlarına, üyelerine, mensuplarına ve bağışçalarına yönelik kişisel veri işleyenler" ifadesinin kapsamı açıklanmıştır. Buna göre dernek ve vakıflar amaçlarına uygun faaliyet alanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla, yalnızca kendi çalışanlarına, üyelerine, mensuplarına, bağışçalarına ve kendisine bağış yapılanlara ilişkin işledikleri veriler kapsamında VERBİS kaydından istisna tutulmuşlardır.

Bu kapsamda ticari işletmelerin ticaret siciline kaydedilmeleri ve bu ticari işletmelerde kararda sayılan kişi gruplarının dışındaki kişilere yönelik de veri işleme faaliyetlerinde bulunulması sebebiyle VERBİS kaydından istisna olmayacakları kanaatindeyiz.

24. Burs başvurusunda bulunan öğrencilerden aldığımız veri ve belgelerin muhafaza ve imhasında dikkat etmemiz gereken hususlar neler?

Burs başvurularında alınan belgeler de tıpkı diğer kişisel veriler gibi koruma altındadır. Bu bakımdan bu verilerin de diğer kişisel veriler gibi teknik ve idari tedbirler alınarak muhafaza edilmesi gerekmektedir. Aynı şekilde burda alınan belgeler de "İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme" ilkesi çerçevesinde mevzuatta bir süre öngörülmüşse o süre, süre öngörülmemişse amaç için gereken süre kadar muhafaza edildikten sonra imha edilmelidir.

25. Yapacağımız mülakatlarda kişilere sorduğumuz sorular KVKK kapsamında değerlendirilebilir mi? Yoksa istediğimiz her türlü soruyu sorabilir miyiz? Ayrıca aydınlatma yükümlülüğümüz var mıdır?

Yapılacak mülakatlarda sorulacak sorular sonucunda alınan bilgiler kişisel veri tanımına uygun bilgiler olacaksa KVKK kapsamında değerlendirilmek gerekecektir. Bu bakımdan mülakatlarda sorulacak sorular “Belirli, açık ve meşru amaçlar için işleme. İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma” ilkeleri çerçevesinde belirli amaçlar için amaçla orantılı sorular olmalıdır. Tabi ki bütün veri işleme süreçlerinde olduğu gibi mülakatta da aydınlatma yükümlülüğü devam etmektedir.

26. Öğrenci yurtlarında kalan için kurumumuza başvuran kişilere “Dernek yahut parti üyeliğiniz var mı?” sorusunu yöneltebilir miyiz?

Kanun’un özel nitelikli kişisel verileri saydığı 6. maddesine göre dernek, vakıf ya da sendika üyeliği özel nitelikli kişisel veri olarak adlandırılmıştır. Özel nitelikli kişisel veriler ise açık rıza veya kanunlarda açıkça öngörülmesi hallerinde işlenebilecektir. Bu bakımdan bu tip bir kişisel verinin alınabilmesi açık rıza ile mümkündür.

27. Bazı faaliyetlerimizin öncesinde katılımcılardan acil durumda aranacak kişi bilgisini yahut anne, baba ve kardeşlerinin bilgilerini istiyoruz. 3. kişilerin verilerini bir başkasından temin etmemiz halinde yapmamız gereken bir şey var mı?

Üçüncü kişilerin verilerinin başka birisinden temin edilmesi halinde yine KVKK kapsamında yapılması gereken bazı işlemler bulunmaktadır. Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ’in 6. maddesinde; “1) Kişisel verilerin ilgili kişiden elde edilmemesi halinde;

- a) Kişisel verilerin elde edilmesinden itibaren makul bir süre içerisinde,
- b) Kişisel verilerin ilgili kişi ile iletişim amacıyla kullanılacak olması durumunda, ilk iletişim kurulması esnasında,
- c) Kişisel verilerin aktarılacak olması halinde, en geç kişisel verilerin ilk kez aktarımının yapılacağı esnada

ilgili kişiyi aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi gerekir.” denilerek kişisel verilerin ilgili kişiden elde edilmemesi halinde ya makul süre içerisinde veyahut ilk iletişim kurulduğu anda aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi gerektiği düzenlenmiştir. Bu kapsamda üçüncü kişilerle iletişim kurulduğunda aydınlatma yapılması gerekmektedir.

28. Çalışmalarımıza 18 yaşının altında bulunan ortaokul ve lise öğrencileri de katılıyor. Onların verilerini işlerken dikkat etmemiz gereken hususlar neler?

Kanunumuz kişisel verilerin korunması konusunda yaşa ilişkin bir düzenleme ihtiva etmemektedir. Bu bakımdan Türk Medeni Kanunu ile birlikte bir değerlendirme yapıldığında 18 yaşın altındaki çocukların veli veya vasi yoluyla temsil edilmesi sebebiyle, kişisel veri işleme süreçlerinde de veli veya vasileri devreye girecektir. Bu bakımdan Kanun'un lafzi olarak yorumlanması neticesinde, 18 yaşın altındaki bir çocuğun kişisel verisinin hukuka uygun işlenebilmesi için açık rıza ve aydınlatma süreçlerinin veli ya da vasilere yapılması gerektiği sonucu çıkmaktadır. Ancak Kurum'un uygulamada sık sık atıfta bulunduğu GDPR'da rızanın geçerliliği için 16 yaş şartı aranmış ve üye devletlerin bu sınırı 13'e kadar çekebileceği düzenlenmiştir. Bu bakımdan Kanun'da özel bir düzenleme bulunmaması sebebiyle çocuklara ilişkin veri işleme faaliyetlerinde veli ya da vasilerin aydınlatılması gerektiği sonucu çıkmaktaysa da Avrupa'da yapılan uygulamanın Kurul tarafından da benimseneceği kanaatindeyiz.

Ancak hali hazırdaki düzenlemeler uyarınca çocukların kişisel verileri alınırken veli ya da vasileri aydınlatılmalı, rıza gerekiyorsa veli ya da vasiden alınmalıdır.

29. Kurul üyelerimizin ve yöneticilerimizin isim soyisim ve fotoğraflarını sitemizde paylaşıyoruz. Bu kurumumuz aleyhine bir durum oluşturabilir mi?

Kurul üyelerinin ve yöneticilerin isim, soyisim ve fotoğrafları birer kişisel veridir ve bu sebeple Kanun kapsamında korunmaktadır. Bu kapsamda bu bilgilerin paylaşılması halinde hukuki bir sorun doğmaması için Kanun kapsamında bir değerlendirme yapılmalı ve yükümlülükler yerine getirilmelidir. Kanımızca kurul üyeleri ve yöneticilerin bu bilgilerin sitede yer alması kurumun meşru menfaati çerçevesinde değerlendirilmelidir. Bu sebeple açık rıza alınmayacaktır. Ancak aydınlatma yükümlülüğü her daim devam etmektedir, bu bakımdan bilgileri paylaşılan kişilerin aydınlatılması gerekmektedir.

18. ÖRNEK METİNLER

BURSIYER ADAYLARINA YÖNELİK 6698 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU GEREĞİNCE AYDINLATMA METNİ ÖRNEĞİ

A. Veri Sorumlusunun Kimliği

07.04.2016 tarihinde 6698 sayılı “Kişisel Verilerin Korunması Kanunu” (Bundan böyle kısaca “Kanun” olarak anılacaktır.) yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu kanun kapsamında (Bundan böyle kısaca “DERNEK/VAKIF” olarak anılacaktır.) “Veri Sorumlusu” sıfatına sahip olup, bu sıfatın gerektirdiği yükümlülükleri yerine getirmek için gerekli uyum çalışmalarını gerçekleştirmektedir. İşbu bilgilendirme, DERNEK’in Kanun kapsamında bursiyer adaylarına yönelik aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmek üzere yapılmaktadır.

İşbu Aydınlatma Metni gerekli olduğu durumlarda DERNEK tarafından güncellenecek ve güncel hali yayımlanacaktır.

Kanun’da ve Tebliğ’de belirtildiği üzere veri sorumlusunun kimliği bilgisi

B. Kişisel Verilerin Hangi Amaçla İşleneceği

Kişisel verileriniz Kanun’un 5. ve 6. maddelerinde belirtilen kişisel veri işleme şartları ve amaçları çerçevesinde, aşağıdaki durumlarda KVKK’ya uygun olarak veri sorumlusu ya da atayacağı tüzel/gerçek kişiler tarafından işlenebilmektedir;

- Sosyal sorumluluk ve sivil toplum aktivitelerinin yerine getirilmesi,
- Bursiyer adaylarının bursa ihtiyaçları olup olmadığının değerlendirilmesi,
- Bursiyerlik değerlendirme sürecinin bildirilmesi, iletişim kurulması,
- Burs başvuruları ile ilgili istatistik tutulması,
- Burs kazanılması durumunda ödeme yapılması,
- KVKK’nda belirtilmiş yasal yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla.

Kişisel verilerin hangi amaçlarla işleneceği bilgisi

C. İşlenen Kişisel Verileriniz

Yukarıda bahsi geçen amaçlarla toplanan kişisel verileriniz;

- Kimlik bilgileriniz: Ad-Soyad, TC Kimlik Numarası, Doğum Tarihi ve Yeri,
- İletişim bilgileriniz: Telefon, Adres, E-posta
- Mesleki Deneyim: Diploma bilgileri, eğitim bilgileri,
- Finans: IBAN
- Diğer: Aile maddi durum bilgileri, kişi maddi durum bilgileri

Kanunların emredici hükümleri gereği gerçek kişilerin bilgilerinin doğru ve güncel tutulması esastır. Bu nedenle, kullanıcıların bilgilerinde herhangi bir değişiklik olduğu takdirde söz konusu bilgileri DERNEK'e iletmeleri gerekmektedir. DERNEK, hiçbir koşulda sunulan yanlış bilgiden sorumlu tutulamaz.

Hangi kişisel verilerin işleneceği bilgisi

D. İşlenen Kişisel Verilerin Kimlere ve Hangi Amaçla Aktarılabileceği

İşlenen kişisel verileriniz zorunlu olan bilgiler ile sınırlı olmak kaydı ile yurtiçinde veya yurtdışındaki;

- Ödeme yapılması amacıyla bankaya,
- Yasal gereklilikleri ifa etmek ve/veya resmi mercilerin taleplerini yerine getirmek amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarıyla, Kanunen açık rıza alınması gereken hallerde açık rıza alınarak (kanunen açık rıza alınması gerekli olmayan durumlar hariç olmak kaydı ile) ve kanun ile belirlenmiş koşullar çerçevesinde aktarılabilecektir.

İşlenecek kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabileceği bilgisi

E. Veri Toplamının Yöntemi ve Hukuki Sebebi

DERNEK, bursiyer adaylarının verilerini KVKK gereğince, aşağıda sayılan kanallar vasıtasıyla otomatik yollarla ve veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla kanuna uygun olarak toplamakta ve KVKK 5. ve 6. Maddelerinde belirtilen kişisel veri işleme şartları ve amaçları dahilinde işlemektedir.

Kişisel verileriniz, veri sorumlusunun ve görevlendirdiği kişilerin güvenliğinde, saklanmaktadır.

Kullanıcıların kişisel verileri;

- İnternet sitesinde doldurulan formula
- Fiziki olarak doldurulan başvuru formuyla toplanmaktadır.

Bu bilgiler, KVKK 5. Ve 6. Maddelerinde belirtilen kişisel veri işleme şartları ve amaçları dahilinde işlenecektir. İlgili maddeler gereğince açık rıza alınması gereken durumlarda açık rızanız alınmaktadır. Ancak 5. maddenin 2. Fıkrasında yazan şartlara uygun olması kaydı ile ilgili kişinin rızası alınmadan kişisel verilerin işlenmesi mümkündür.

DERNEK tarafından toplanan kişisel verileriniz işbu aydınlatma metninin B bendinde yer alan amaçlarla, kurulacak sözleşmenin ifası ve veri sorumlusunun meşru menfaatleri hukuki sebebine dayalı olarak işlenmektedir.

Bu amaçla işlenen kişisel veriler, işleme amaçları ve hukuki sebepleri ile aktarım durumu aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Kişisel veri toplamının yöntemi ve hukuki sebebi bilgisi

F. Kişisel Verilerin Saklanma Süresi

Kişisel verileriniz, burs alma durumunuz devam ettiği sürece yukarıdaki amaçlar doğrultusunda saklanacaktır. Kanunen saklanması zorunlu olan kişisel verileriniz, mevzuat uyarınca bursiyerlik durumunuzun sona ermesinden itibaren 10 (on) yıl boyunca saklanacaktır. Süre geçtikten sonra kişisel verileriniz DERNEK tarafından veya talebiniz üzerine Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ilgili yönetmelikler kapsamındaki yöntemler ile silinecek, yok edilecek ve/veya anonim hale getirilecektir. Kanunen işlenmesi gereken veriler haricindeki kişisel verilerin işlenmesi için verdiğiniz izni her zaman geri alabilirsiniz.

Kişisel verilerin saklanmasına ilişkin bilgiler

G. Veri Sahibinin Hakları

Kanunun “ilgili kişinin haklarını düzenleyen” 11. maddesi kapsamındaki taleplerinizi, “Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğe” göre DERNEK’İN adresine yazılı olarak veya elektronik posta adresimize gönderebilirsiniz. Başvurular Türkçe yapılmalıdır. Başvurularda, ad, soyad ve başvuru yazılı ise imza, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için TC kimlik numarası, yabancılar için uyruğu, pasaport numarası/kimlik numarası, tebligata esas yerleşim yeri veya işyeri adresi, varsa bildirme esas elektronik posta adresi, telefon veya faks numarası ve talep konusu bulunması zorunludur. Kişisel veri sahibi olarak sahip olduğunuz ve yukarıda belirtilen haklarınızı kullanmak için yapacağınız ve kullanmayı talep ettiğiniz hakka ilişkin açıklamalarınızı içeren başvuruda; talep ettiğiniz hususun açık ve anlaşılır olması, talep ettiğiniz konunun şahsınız ile ilgili olması veya başkası adına hareket ediyor iseniz bu konuda özel olarak yetkili olmanız ve yetkinizin belgelendirilmesi, başvurunun kimlik ve adres bilgilerini içermesi ve başvuruya kimliğinizi tevsik edici belgelerin eklenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda yapacağınız başvurular en kısa sürede ve en geç 30 gün içerisinde sonuçlandırılacaktır. İlgili kişinin başvurusuna, başvuru yapılan elektronik postaya cevap verme suretiyle dönüş yapılacaktır.

Veri sahibinin hakları ve veri sorumlusuna başvuru usulü bilgisi

SALON PROGRAMI YAHUT WEBİNAR İÇİN ÖRNEK AÇIK RIZA METNİ

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyarınca, katıldığım programda alınan video ve fotoğraf görüntülerimin program ve DERNEK tanıtımının sağlanması amaçlarıyla DERNEK sosyal medya hesaplarında ve internet sitesinde paylaşılmasına, işlenmesine ve aktarılmasına ilişkin PROGRAM KATILIMCILARINA YÖNELİK 6698 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU GEREĞİNCE AYDINLATMA METNİ’ni okuduğumu, incelediğimi, değerlendirip anladığımı ve KVKK kapsamında video ve fotoğraf görüntülerimin yukarıda belirtildiği üzere işlenmesine ve aktarılmasına açık onayımın olduğunu, kanunun bana tanıdığı haklarımı bildiğimi ve içeriğini okuyup anladığım yukarıdaki bilgilendirmeler çerçevesinde bahsi geçen kişisel verilerimin DERNEK tarafından işlenip yine yukarıda belirtilen kişilerle paylaşılmasına 6698 sayılı Kanun kapsamında açık rıza gösterdiğimi ve bu rızamı dilediğim zaman geri alabileceğimi kabul ve beyan ederim. 01.05.2020

Rızam vardır
İsim Soyisim

BURS BAŞVURUSU ESNASINDA SORULABİLECEK ÖRNEK SORULAR

Kimlik ve İletişim Bilgileri

İsim
Soyisim
Cinsiyet
T.C. Kimlik No
Doğum Yeri
Doğum Tarihi
Adres
Telefon
E-Posta

Eğitim Bilgileri

Eğitim Düzeyi
Öğretim Türü
Üniversite Şehri
Fakülte
Bölüm
Sınıf
Not Ortalaması
Lise Adı
Lise Diploma Notu
AYT -TYT Puan ve Sıralaması

Aileye İlişkin Bilgiler

Anne ve Baba Sağ mı?
Ailenin Aylık Geliri

Baba

Babanın Çalışma Durumu
Babanın Mesleği
Babanın Çalıştığı Yer
Babanın Aylık Gelir

Anne Bilgileri

Annenin Çalışma Durumu
Annenin Mesleği
Annenin Çalıştığı Yer
Annenin Aylık Gelir

Kardeşler

Kardeş Sayısı
Kardeşlerin Eğitim Durumu

Ailenin ve Başvurucunun Mal Varlığına İlişkin Bilgiler

Ailenin Oturduğu Evin Durumu
Ailenin Sahip Olduğu Taşınmaz
Ailenin Sahip Olduğu Ulaşım Araçları

Öğrencinin Maddi Durumu

KYK Yardımı Alıyor mu?
Burs Aldığı Başka Kurumlar Var mı?
Çalışıyorsa Aylık Geliri

19. İLGİLİ MEVZUAT

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU

Kanun Numarası : 6698
Kabul Tarihi : 24/3/2016
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih: 7/4/2016 Sayı : 29677
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 57

■ BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1

- (1) Bu Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2

- (1) Bu Kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3

- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;
- Açık rıza: Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rızayı,
 - Anonim hâle getirme: Kişisel verilerin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesini,
 - Başkan: Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanı,
 - İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,
 - Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,
 - Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,
 - Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,

- g) Kurum: Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,
- ğ) Veri işleyen: Veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiyi,
- h) Veri kayıt sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini,
- ı) Veri sorumlusu: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

■ İKİNCİ BÖLÜM

Kişisel Verilerin İşlenmesi

Genel İlkeler

MADDE 4

- (1) Kişisel veriler, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir.
- (2) Kişisel verilerin işlenmesinde aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur:
 - a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.
 - b) Doğru ve gerektiğinde güncel olma.
 - c) Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme.
 - ç) İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma.
 - d) İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

Kişisel Verilerin İşlenme Şartları

MADDE 5

- (1) Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.
- (2) Aşağıdaki şartlardan birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:
 - a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.
 - b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.

- c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.
- ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.
- d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.
- e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmesinin zorunlu olması.
- f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.

Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları

MADDE 6

- (1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir.
- (2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır.
- (3) Birinci fıkrada sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir.
- (4) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır.

Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi Veya Anonim Hâle Getirilmesi

MADDE 7

- (1) Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.
- (2) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesine

ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

- (3) Kişisel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hâle getirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Kişisel verilerin aktarılması

MADDE 8

- (1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın aktarılamaz.
- (2) Kişisel veriler;
- 5'inci maddenin ikinci fıkrasında,
 - Yeterli önlemler alınmak kaydıyla, 6'ncı maddenin üçüncü fıkrasında, belirtilen şartlardan birinin bulunması hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın aktarılabilir.
- (3) Kişisel verilerin aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

Kişisel verilerin yurt dışına aktarılması

MADDE 9

- (1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın yurt dışına aktarılamaz.
- (2) Kişisel veriler, 5'inci maddenin ikinci fıkrası ile 6'ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlardan birinin varlığı ve kişisel verinin aktarılacağı yabancı ülkede;
- Yeterli korumanın bulunması,
 - Yeterli korumanın bulunmaması durumunda Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurulun izninin bulunması, kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın yurt dışına aktarılabilir.
- (3) Yeterli korumanın bulunduğu ülkeler Kurulca belirlenerek ilan edilir.
- (4) Kurul yabancı ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına ve ikinci fıkranın (b) bendi uyarınca izin verilip verilmeyeceğine;
- Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeleri,
 - Kişisel veri talep eden ülke ile Türkiye arasında veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumunu,
 - Her somut kişisel veri aktarımına ilişkin olarak, kişisel verinin niteliği ile işleme amaç ve süresini,
 - Kişisel verinin aktarılacağı ülkenin konuyla ilgili mevzuatı ve uygulamasını,

- d) Kişisel verinin aktarılacağı ülkede bulunan veri sorumlusu tarafından taahhüt edilen önlemleri, değerlendirmek ve ihtiyaç duyması hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü de almak suretiyle karar verir.
- (5) Kişisel veriler, uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye'nin veya ilgili kişinin menfaatinin ciddi bir şekilde zarar göreceği durumlarda, ancak ilgili kamu kurum veya kuruluşunun görüşü alınarak Kurulun izniyle yurt dışına aktarılabilir.
- (6) Kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

■ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Haklar ve Yükümlülükler

Veri Sorumlusunun Aydınlatma Yükümlülüğü

MADDE 10

- (1) Kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişilere;
- Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,
 - Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
 - İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilceği,
 - Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,
 - 11'inci maddede sayılan diğer hakları,
- konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.

İlgili Kişinin Hakları

MADDE 11

- (1) Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;
- Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,
 - Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
 - Kişisel verilerin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
 - Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,
 - Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,

- e) 7'nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
- f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
- g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,
- ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme,

haklarına sahiptir.

Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler

MADDE 12

(1) Veri sorumlusu;

- a) Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,
- b) Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,
- c) Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak,

amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

- (2) Veri sorumlusu, kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur.
- (3) Veri sorumlusu, kendi kurum veya kuruluşunda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır.
- (4) Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler, öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.
- (5) İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebilir.

■ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru, Şikâyet ve Veri Sorumluları Sicili

Veri Sorumlusuna Başvuru

MADDE 13

- (1) İlgili kişi, bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili taleplerini yazılı olarak veya Kurulun belirleyeceği diğer yöntemlerle veri sorumlusuna iletir.
- (2) Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır. Ancak, işlemin ayrıca bir maliyeti gerektirmesi hâlinde, Kurulca belirlenen tarifedeki ücret alınabilir.
- (3) Veri sorumlusu talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder ve cevabını ilgili kişiye yazılı olarak veya elektronik ortamda bildirir. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi hâlinde veri sorumlusunca gereği yerine getirilir. Başvurunun veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması hâlinde alınan ücret ilgiliye iade edilir.

Kurula Şikâyet

MADDE 14

- (1) Başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hâllerinde; ilgili kişi, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her hâlde başvuru tarihinden itibaren altmış gün içinde Kurula şikâyetinde bulunabilir.
- (2) 13'üncü madde uyarınca başvuru yolu tüketilmeden şikâyet yoluna başvurulamaz.
- (3) Kişilik hakları ihlal edilenlerin, genel hükümlere göre tazminat hakkı saklıdır.

Şikâyet Üzerine Veya Resen İncelemenin Usul ve Esasları

MADDE 15

- (1) Kurul, şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapar.
- (2) 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanununun 6'ncı maddesinde belirtilen şartları taşımayan ihbar veya şikâyetler incelemeye alınmaz.
- (3) Devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgeler hariç; veri sorumlusu, Kurulun, inceleme konusuyla ilgili istemiş olduğu bilgi ve belgeleri on beş

gün içinde göndermek ve gerektiğinde yerinde inceleme yapılmasına imkân sağlamak zorundadır.

- (4) Şikâyet üzerine Kurul, talebi inceleyerek ilgililere bir cevap verir. Şikâyet tarihinden itibaren altmış gün içinde cevap verilmezse talep reddedilmiş sayılır.
- (5) Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin varlığının anlaşılması hâlinde Kurul, tespit ettiği hukuka aykırılıkların veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar vererek ilgililere tebliğ eder. Bu karar, tebliğden itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilir.
- (6) Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin yaygın olduğunun tespit edilmesi hâlinde Kurul, bu konuda ilke kararı alır ve bu kararı yayımlar. Kurul, ilke kararı almadan önce ihtiyaç duyması hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de alabilir.
- (7) Kurul, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık olması hâlinde, veri işlenmesinin veya verinin yurt dışına aktarılmasının durdurulmasına karar verebilir.

Veri Sorumluları Sicili

MADDE 16

- (1) Kurulun gözetiminde, Başkanlık tarafından kamuya açık olarak Veri Sorumluları Sicili tutulur.
- (2) Kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, veri işlemeye başlamadan önce Veri Sorumluları Siciline kaydolmak zorundadır. Ancak, işlenen kişisel verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi Kurulca belirlenecek objektif kriterler göz önüne alınmak suretiyle, Kurul tarafından, Veri Sorumluları Siciline kayıt zorunluluğuna istisna getirilebilir.
- (3) Veri Sorumluları Siciline kayıt başvurusu aşağıdaki hususları içeren bir bildirimle yapılır:
 - a) Veri sorumlusu ve varsa temsilcisinin kimlik ve adres bilgileri.
 - b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği.
 - c) Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri hakkındaki açıklamalar.
 - ç) Kişisel verilerin aktarılabileceği alıcı veya alıcı grupları.
 - d) Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler.
 - e) Kişisel veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirler.

- f) Kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre.
- (4) Üçüncü fıkraya uyarınca verilen bilgilerde meydana gelen değişiklikler derhâl Başkanlığa bildirilir.
- (5) Veri Sorumluları Siciline ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

■ BEŞİNCİ BÖLÜM

Suçlar ve Kabahatler

Suçlar

MADDE 17

- (1) Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 135 ila 140'ıncı madde hükümleri uygulanır.
- (2) Bu Kanunun 7'nci maddesi hükmüne aykırı olarak; kişisel verileri silmeyen veya anonim hâle getirmeyenler 5237 sayılı Kanunun 138'inci maddesine göre cezalandırılır.

Kabahatler

MADDE 18

- (1) Bu Kanunun;
- a) 10'uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,
- b) 12'nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,
- c) 15'inci maddesi uyarınca Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,
- ç) 16'nci maddesinde öngörülen Veri Sorumluları Siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında 20.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

idari para cezası verilir.

- (2) Bu maddede öngörülen idari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanır.
- (3) Birinci fıkrada sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu

kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi hâlinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu Kurula bildirilir.

■ ALTINCI BÖLÜM

Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Teşkilat

Kişisel Verileri Koruma Kurumu

MADDE 19

- (1) Bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere, idari ve mali özerkliğe sahip ve kamu tüzel kişiliğini haiz Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulmuştur.
- (2) Kurum Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakan ile ilişkilidir. (1)
- (3) Kurumun merkezi Ankara'dadır.
- (4) Kurum, Kurul ve Başkanlıktan oluşur. Kurumun karar organı Kuruldur.

Kurumun Görevleri

MADDE 20

- (1) Kurumun görevleri şunlardır:
 - a) Görev alanı itibarıyla, uygulamaları ve mevzuattaki gelişmeleri takip etmek, değerlendirme ve önerilerde bulunmak, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak.
 - b) İhtiyaç duyulması hâlinde, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri veya üniversitelerle iş birliği yapmak.
 - c) Kişisel verilerle ilgili uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak, toplantılara katılmak.
 - ç) Yıllık faaliyet raporunu Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna (...) (2) sunmak. (2)
 - d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu ⁽³⁾

MADDE 21

- (1) Kurul, bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye veya telkinde bulunamaz.
- (2) Kurul, dokuz üyeden oluşur. Kurulun beş üyesi Türkiye Büyük Millet Meclisi, dört üyesi Cumhurbaşkanı tarafından seçilir. (3)
- (3) Kurula üye olabilmek için aşağıdaki şartlar aranır:
 - a) Kurumun görev alanındaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olmak.
 - b) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen nitelikleri taşımak.
 - c) Herhangi bir siyasi parti üyesi olmamak.
 - ç) En az dört yıllık lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmak.
 - d) (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/163 md.)
- (4) (Mülga: 2/7/2018-KHK-703/163 md.)
- (5) Türkiye Büyük Millet Meclisi, Kurula üye seçimini aşağıdaki usulle yapar:
 - a) Seçim için, siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı aday gösterilir ve Kurul üyeleri bu adaylar arasından her siyasi parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Ancak, siyasi parti gruplarında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak seçimlerde kime oy kullanılacağına dair görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.
 - b) Kurul üyelerinin seçimi, adayların belirlenerek ilanından sonra on gün içinde yapılır. Siyasi parti grupları tarafından gösterilen adaylar için ayrı ayrı listeler hâlinde birleşik oy pusulası düzenlenir. Adayların adlarının karşısındaki özel yer işaretlenmek suretiyle oy kullanılır. Siyasi parti gruplarının ikinci fıkraya göre belirlenen kontenjanlarından Kurula seçilecek üyelerin sayısından fazla verilen oylar geçersiz sayılır.
 - c) Karar yeter sayısı olmak şartıyla seçimde en çok oyu alan boş üyelik sayısı kadar aday seçilmiş olur.
 - ç) Üyelerin görev sürelerinin bitiminden iki ay önce; üyeliklerde herhangi bir sebeple boşalma olması hâlinde, boşalma tarihinden

veya boşalma tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise tatilin bitiminden itibaren bir ay içinde aynı usulle seçim yapılır. Bu seçimlerde, boşalan üyeliklerin siyasi parti gruplarına dağılımı, ilk seçimde siyasi parti grupları kontenjanından seçilen üye sayısı ve siyasi parti gruplarının hâlihazırdaki oranı dikkate alınmak suretiyle yapılır.

- (6) Cumhurbaşkanı (...) (1) tarafından seçilen üyelere birinin görev süresinin bitiminden kırk beş gün önce veya herhangi bir sebeple görevin sona ermesi hâlinde durum, on beş gün içinde Kurum tarafından, Cumhurbaşkanlığına (...) (1) bildirilir. Üyelerin görev süresinin dolmasına bir ay kala yeni üye seçimi yapılır. Bu üyeliklerde, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalma olması hâlinde ise bildirimden itibaren on beş gün içinde seçim yapılır. (1)
- (7) Kurul, üyeleri arasından Başkan ve İkinci Başkanı seçer. Kurulun Başkanı, Kurumun da başkanıdır.
- (8) Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir. Görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple görevi sona eren üyenin yerine seçilen kişi, yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar.
- (9) Seçilen üyeler Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda “Görevimi Anayasaya ve kanunlara uygun olarak, tam bir tarafsızlık, dürüstlük, hakkaniyet ve adalet anlayışı içinde yerine getireceğime, namusum ve şerefim üzerine yemin ederim.” şeklinde yemin ederler. Yargıtaya yemin için yapılan başvuru acele işlerden sayılır.
- (10) Kurul üyeleri özel bir kanuna dayanmadıkça, Kuruldaki resmî görevlerinin yürütülmesi dışında resmî veya özel hiçbir görev alamaz, dernek, vakıf, kooperatif ve benzeri yerlerde yöneticilik yapamaz, ticaretle uğraşamaz, serbest meslek faaliyetinde bulunamaz, hakemlik ve bilirkişilik yapamazlar. Ancak, Kurul üyeleri, asli görevlerini aksatmayacak şekilde bilimsel amaçlı yayın yapabilir, ders ve konferans verebilir ve bunlardan doğacak telif hakları ile ders ve konferans ücretlerini alabilirler.
- (11) Üyelerin görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlara ilişkin soruşturmalar 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre yapılır ve bunlar hakkında soruşturma izni Cumhurbaşkanı tarafından verilir. (1)
- (12) Kurul üyeleri hakkında yapılacak disiplin soruşturması ve kovuşturmasında 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.
- (13) Kurul üyelerinin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Kurul üyelerinin;

- a) Seçilmek için gereken şartları taşımadıklarının sonradan anlaşılması,
 - b) Görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlardan dolayı haklarında verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi,
 - c) Görevlerini yerine getiremeyeceklerinin sağlık kurulu raporuyla kesin olarak tespit edilmesi,
 - ç) Görevlerine izinsiz, mazeretsiz ve kesintisiz olarak on beş gün ya da bir yılda toplam otuz gün süreyle devam etmediklerinin tespit edilmesi,
 - d) Bir ay içinde izinsiz ve mazeretsiz olarak toplam üç, bir yıl içinde toplam on Kurul toplantısına katılmadıklarının tespit edilmesi,
- hâllerinde Kurul kararıyla üyelikleri sona erer.

(14)Kurul üyeliğine seçilenlerin Kurulda görev yaptıkları sürece önceki görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Kamu görevlisi iken üyeliğe seçilenler, memuriyete giriş şartlarını kaybetmemeleri kaydıyla, görev sürelerinin sona ermesi veya görevden ayrılma isteğinde bulunmaları ve otuz gün içinde eski kurumlarına başvurmaları durumunda atamaya yetkili makam tarafından bir ay içinde mükteseplerine uygun bir kadroya atanır. Atama gerçekleşinceye kadar, bunların almakta oldukları her türlü ödemelerin Kurum tarafından ödenmesine devam olunur. Bir kamu kurumunda çalışmayanlardan üyeliğe seçilip yukarıda belirtilen şekilde görevi sona erenlere herhangi bir görev veya işe başlayıncaya kadar, almakta oldukları her türlü ödemeler Kurum tarafından ödenmeye devam edilir ve bu şekilde üyeliği sona erenlere Kurum tarafından yapılacak ödeme üç ayı geçemez. Bunların Kurumda geçirdiği süreler, özlük ve diğer hakları açısından önceki kurum veya kuruluşlarında geçirilmiş sayılır.

Kurulun Görev ve Yetkileri

MADDE 22

- (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:
- a) Kişisel verilerin, temel hak ve özgürlüklere uygun şekilde işlenmesini sağlamak.
 - b) Kişisel verilerle ilgili haklarının ihlal edildiğini ileri sürenlerin şikâyetlerini karara bağlamak.
 - c) Şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen görev alanına giren konularda kişisel verilerin kanunlara uygun olarak işlenip işlenmediğini incelemek ve gerektiğinde bu konuda geçici önlemler almak.

- c) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için aranan yeterli önlemleri belirlemek.
- d) Veri Sorumluları Sicilinin tutulmasını sağlamak.
- e) Kurulun görev alanı ile Kurumun işleyişine ilişkin konularda gerekli düzenleyici işlemleri yapmak.
- f) Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri belirlemek amacıyla düzenleyici işlem yapmak.
- g) Veri sorumlusunun ve temsilcisinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenleyici işlem yapmak.
- ğ) Bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek.
- h) Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan ve kişisel verilere ilişkin hüküm içeren mevzuat taslakları hakkında görüş bildirmek.
- ı) Kurumun; stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans kriterlerini belirlemek.
- i) Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak.
- j) Kurumun performansı, mali durumu, yıllık faaliyetleri ve ihtiyaç duyulan konular hakkında hazırlanan rapor taslaklarını onaylamak ve yayımlamak.
- k) Taşınmaz alımı, satımı ve kiralınması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak.
- l) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Kurulun Çalışma Esasları

MADDE 23

- (1) Kurulun toplantı günlerini ve gündemini Başkan belirler. Başkan gereken hâllerde Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.
- (2) Kurul, başkan dâhil en az altı üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Kurul üyeleri çekimsiz oy kullanamaz.
- (3) Kurul üyeleri; kendilerini, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarını, evlatlıklarını ve aralarındaki evlilik bağı kalkmış olsa bile eşlerini ilgilendiren konularla ilgili toplantı ve oylamaya katılmaz.
- (4) Kurul üyeleri çalışmalarını sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmasından sonra da devam eder.

- (5) Kurulda görüşülen işler tutanağa bağlanır. Kararlar ve varsa karşı oy gerekçeleri karar tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde yazılır. Kurul, gerekli gördüğü kararları kamuoyuna duyurur.
- (6) Aksi kararlaştırılmadıkça, Kurul toplantılarındaki görüşmeler gizlidir.
- (7) Kurulun çalışma usul ve esasları ile kararların yazımı ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

■ YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

İstisnalar

MADDE 28

- (1) Bu Kanun hükümleri aşağıdaki hâllerde uygulanmaz:
 - a) Kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerle uyulmak kaydıyla gerçek kişiler tarafından tamamen kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi.
 - b) Kişisel verilerin resmi istatistik ile anonim hâle getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi.
 - c) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi.
 - ç) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik olarak kanunla görev ve yetki verilmiş kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülen önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi.
 - d) Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi.
- (2) Bu Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak kaydıyla veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10'uncu, zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç, ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11'inci ve Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16'ncı maddeleri aşağıdaki hâllerde uygulanmaz:

- a) Kişisel veri işleminin suç işlenmesinin önlenmesi veya suç soruşturması için gerekli olması.
- b) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi.
- c) Kişisel veri işleminin kanunun verdiği yetkiye dayanılarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması.
- ç) Kişisel veri işleminin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması.

Yönetmelik

MADDE 31

- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Kurum tarafından yürürlüğe konulur.

■ TÜRK CEZA KANUNU

Kanun Numarası	: 5237
Kabul Tarihi	: 26/9/2004
Yayımlandığı R.Gazete	: Tarih : 12/10/2004 Sayı :25611
Yayımlandığı Düstur	: Tertip : 5 Cilt : 43

Kişisel Verilerin Kaydedilmesi

MADDE 135

- (1) Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.
- (2) Kişisel verinin, kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırki kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin olması durumunda birinci fıkraya uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır. ⁽³⁾

Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme Veya Ele Geçirme

MADDE 136

- (1) Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.(4)
- (2) (Ek:17/10/2019-7188/17 md.) Suçun konusunun, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 236'ncı maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları uyarınca kayda alınan beyan ve görüntüler olması durumunda verilecek ceza bir kat artırılır.

Nitelikli Haller

MADDE 137

- (1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların;
 - a) Kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetki kötüye kullanılmak suretiyle,
 - b) Belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle,

işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Verileri Yok Etmeme

MADDE 138

- (1) Kanunların belirlediği sürelerin geçmiş olmasına karşın verileri sistem içinde yok etmekle yükümlü olanlara görevlerini yerine getirmediklerinde bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası verilir.(5)
- (2) (Ek: 21/2/2014-6526/5 md.) Suçun konusunun Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre ortadan kaldırılması veya yok edilmesi gereken veri olması hâlinde verilecek ceza bir kat artırılır.

Şikayet

MADDE 139

- (1) Kişisel verilerin kaydedilmesi, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme ve verileri yok etmeme hariç, bu bölümde yer alan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlıdır.

Tüzel Kişiler Hakkında Güvenlik Tedbiri Uygulanması

MADDE 140

- (1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların işlenmesi dolayısıyla tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

KİŞİSEL VERİLERİN SİLİNMESİ, YOK EDİLMESİ VEYA ANONİM HALE GETİRİLMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

■ BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1

- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işlenen kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2

- (1) Bu Yönetmelik hükümleri; 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 7'nci maddesi uyarınca veri sorumluları hakkında uygulanır.

Dayanak

MADDE 3

- (1) Bu Yönetmelik, 6698 sayılı Kanunun 7'nci maddesinin üçüncü fıkrası ile 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4

- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;
- Alıcı grubu: Veri sorumlusu tarafından kişisel verilerin aktarıldığı gerçek veya tüzel kişi kategorisini,
 - İlgili kullanıcı: Verilerin teknik olarak depolanması, korunması ve yedeklenmesinden sorumlu olan kişi ya da birim hariç olmak üzere veri sorumlusu organizasyonu içerisinde veya veri sorumlusundan aldığı yetki ve talimat doğrultusunda kişisel verileri işleyen kişileri,
 - İmha: Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesini,
 - Kanun: 24/3/2016 tarihli ve 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununu,

- d) Kayıt ortamı: Tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işlenen kişisel verilerin bulunduğu her türlü ortamı,
- e) (Değişik:RG-28/4/2019-30758) Kişisel veri işleme envanteri: Veri sorumlularının iş süreçlerine bağlı olarak gerçekleştirmekte oldukları kişisel veri işleme faaliyetlerini; kişisel veri işleme amaçları ve hukuki sebebi, veri kategorisi, aktarılan alıcı grubu ve veri konusu kişi grubuyla ilişkilendirerek oluşturdukları ve kişisel verilerin işlendikleri amaçlar için gerekli olan azami muhafaza edilme süresini, yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel verileri ve veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirleri açıklayarak detaylandıkları envanteri,
- f) Kişisel veri saklama ve imha politikası: Veri sorumlularının, kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süreyi belirleme işlemi ile silme, yok etme ve anonim hale getirme işlemi için dayanak yaptıkları politikayı,
- g) Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,
- ğ) Periyodik imha: Kanunda yer alan kişisel verilerin işleme şartlarının tamamının ortadan kalkması durumunda kişisel verileri saklama ve imha politikasında belirtilen ve tekrar eden aralıklarla resen gerçekleştirilecek silme, yok etme veya anonim hale getirme işlemi,
- h) Sicil: Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanlığı tarafından tutulan veri sorumluları sicilini,
- ı) Veri kayıt sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini,
- i) Veri sorumlusu: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte yer almayan tanımlar için Kanundaki tanımlar geçerlidir.

■ İKİNCİ BÖLÜM

Kişisel Veri Saklama ve İmha Politikası

Kişisel Veri Saklama ve İmha Politikasına İlişkin Esaslar

MADDE 5

- (1) Kanunun 16'ncı maddesi gereğince Veri Sorumluları Siciline kayıt olmakla yükümlü olan veri sorumluları, kişisel veri işleme envanterine uygun olarak kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlamakla yükümlüdür.
- (2) Kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlanmış olması; kişisel verilerin Kanuna ve Yönetmeliğe uygun biçimde saklandığı, silindiği, yok edildiği veya anonim hale getirildiği anlamına gelmez.
- (3) Kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlama yükümlülüğü altında bulunmayan veri sorumlularının, Kanun ve bu Yönetmelik uyarınca kişisel verileri saklama, silme, yok etme veya anonim hale getirme yükümlülükleri devam eder.

Kişisel veri saklama ve imha politikasının kapsamı

MADDE 6

- (1) Kişisel veri saklama ve imha politikası asgari olarak;
 - a) Kişisel veri saklama ve imha politikasının hazırlanma amacına,
 - b) Kişisel veri saklama ve imha politikası ile düzenlenen kayıt ortamlarına,
 - c) Kişisel veri saklama ve imha politikasında yer verilen hukuki ve teknik terimlerin tanımlarına,
 - ç) Kişisel verilerin saklanması ve imhasını gerektiren hukuki, teknik ya da diğer sebeplere ilişkin açıklamaya,
 - d) Kişisel verilerin güvenli bir şekilde saklanması ile hukuka aykırı olarak işlenmesi ve erişilmesinin önlenmesi için alınmış teknik ve idari tedbirlere,
 - e) Kişisel verilerin hukuka uygun olarak imha edilmesi için alınmış teknik ve idari tedbirlere,
 - f) Kişisel verileri saklama ve imha süreçlerinde yer alanların unvanlarına, birimlerine ve görev tanımlarına,
 - g) Saklama ve imha sürelerini gösteren tabloya,
 - ğ) Periyodik imha sürelerine,
 - h) Mevcut kişisel veri saklama ve imha politikasında güncelleme yapılmış ise söz konusu değişikliğe,

ilişkin bilgileri kapsar.

■ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi

İlkeler

MADDE 7

- (1) Kanunun 5'inci ve 6'ncı maddelerinde yer alan kişisel verilerin işleme şartlarının tamamının ortadan kalkması halinde, kişisel verilerin veri sorumlusu tarafından resen veya ilgili kişinin talebi üzerine silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi gerekir.
- (2) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesinde Kanunun 4'üncü maddesindeki genel ilkeler ile 12'nci maddesi kapsamında alınması gereken teknik ve idari tedbirlere, ilgili mevzuat hükümlerine, Kurul kararlarına ve kişisel veri saklama ve imha politikasına uygun hareket edilmesi zorunludur.
- (3) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi ve anonim hale getirilmesiyle ilgili yapılan bütün işlemler kayıt altına alınır ve söz konusu kayıtlar, diğer hukuki yükümlülükler hariç olmak üzere en az üç yıl süreyle saklanır.
- (4) (Değişik: RG-28/4/2019-30758) Veri sorumlusu, kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi işlemiyle ilgili uyguladığı yöntemleri ilgili politika ve prosedürlerinde açıklamakla yükümlüdür.
- (5) Veri sorumlusu, Kurul tarafından aksine bir karar alınmadıkça, kişisel verileri resen silme, yok etme veya anonim hale getirme yöntemlerinden uygun olanını seçer. İlgili kişinin talebi halinde uygun yöntemi gerekçesini açıklayarak seçer.

Kişisel Verilerin Silinmesi

MADDE 8

- (1) Kişisel verilerin silinmesi, kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için hiçbir şekilde erişilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir.
- (2) Veri sorumlusu, silinen kişisel verilerin ilgili kullanıcılar için erişilemez ve tekrar kullanılamaz olması için gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kişisel Verilerin Yok Edilmesi

MADDE 9

- (1) Kişisel verilerin yok edilmesi, kişisel verilerin hiç kimse tarafından hiçbir şekilde erişilemez, geri getirilemez ve tekrar kullanılamaz hale getirilmesi işlemidir.

- (2) Veri sorumlusu, kişisel verilerin yok edilmesiyle ilgili gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kişisel Verilerin Anonim Hale Getirilmesi

MADDE 10

- (1) Kişisel verilerin anonim hale getirilmesi, kişisel verilerin başka verilerle eşleştirilse dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hale getirilmesidir.
- (2) Kişisel verilerin anonim hale getirilmiş olması için; kişisel verilerin, veri sorumlusu, alıcı veya alıcı grupları tarafından geri döndürme ve verilerin başka verilerle eşleştirilmesi gibi kayıt ortamı ve ilgili faaliyet alanı açısından uygun tekniklerin kullanılması yoluyla dahi kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemez hale getirilmesi gerekir.
- (3) Veri sorumlusu, kişisel verilerin anonim hale getirilmesiyle ilgili gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kişisel Verileri Resen Silme, Yok Etme Veya Anonim Hale Getirme Süreleri

MADDE 11

- (1) Kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlamış olan veri sorumlusu, kişisel verileri silme, yok etme veya anonim hale getirme yükümlülüğünün ortaya çıktığı tarihi takip eden ilk periyodik imha işleminde, kişisel verileri siler, yok eder veya anonim hale getirir.
- (2) Periyodik imhanın gerçekleştirileceği zaman aralığı, veri sorumlusu tarafından kişisel veri saklama ve imha politikasında belirlenir. Bu süre her halde altı ayı geçemez.
- (3) Kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlama yükümlülüğü olmayan veri sorumlusu, kişisel verileri silme, yok etme veya anonim hale getirme yükümlülüğünün ortaya çıktığı tarihi takip eden üç ay içinde, kişisel verileri siler, yok eder veya anonim hale getirir.
- (4) Kurul, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık olması halinde, bu maddede belirlenen süreleri kısaltabilir.

Kişisel Verileri İlgili Kişinin Talep Etmesi Durumunda Silme ve Yok Etme Süreleri

MADDE 12

- (1) İlgili kişi, Kanunun (Değişik ibare:RG-28/4/2019-30758) 11'inci ve 13'üncü maddelerine istinaden veri sorumlusuna başvurarak kendisine

ait kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini talep ettiğinde;

- a) Kişisel verileri işleme şartlarının tamamı ortadan kalkmışsa; veri sorumlusu talebe konu kişisel verileri siler, yok eder veya anonim hale getirir. Veri sorumlusu, ilgili kişinin talebini en geç otuz gün içinde sonuçlandırır ve ilgili kişiye bilgi verir.
- b) Kişisel verileri işleme şartlarının tamamı ortadan kalkmış ve talebe konu olan kişisel veriler üçüncü kişilere aktarılmışsa veri sorumlusu bu durumu üçüncü kişiye bildirir; üçüncü kişi nezdinde bu Yönetmelik kapsamında gerekli işlemlerin yapılmasını temin eder.
- c) Kişisel verileri işleme şartlarının tamamı ortadan kalkmamışsa, bu talep veri sorumlusunca Kanununun 13'üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gerekçesi açıklanarak reddedilebilir ve ret cevabı ilgili kişiye en geç otuz gün içinde yazılı olarak ya da elektronik ortamda bildirilir.

■ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Tereddütlerin Giderilmesi

MADDE 13

- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması sırasında doğacak tereddütleri ve uygulamaya ilişkin aksaklıkları gidermeye ve uygulamayı yönlendirmeye, ilke ve standartları belirlemeye ve uygulama birliğini sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapmaya, bu hususta gerekli her türlü bilgi ve belgeyi istemeye, bu Yönetmelikte yer almayan konularda ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde karar vermeye Kurul yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 14

- (1) Bu Yönetmelik 1/1/2018 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15

- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.

AYDINLATMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN YERİNE GETİRİLMESİNDE UYULACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ

Amaç ve Kapsam

MADDE 1

- (1) Bu Tebliğin amacı, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 10'uncu maddesi uyarınca veri sorumluları veya yetkilendirdiği kişilerce yerine getirilmesi gereken aydınlatma yükümlülüğü kapsamında uyulacak usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2

- (1) Bu Tebliğ, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (g) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3

- (1) Bu Tebliğde geçen;
- Alıcı grubu: Veri sorumlusu tarafından kişisel verilerin aktarıldığı gerçek veya tüzel kişi kategorisini,
 - İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,
 - Kanun: 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununu,
 - Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,
 - Kurum: Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,
 - Sicil: Başkanlık tarafından tutulan Veri Sorumluları Sicilini,
 - (Değişik:RG-28/4/2019-30758) Veri kayıt sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini,
 - Veri sorumlusu: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi,
 - (Değişik:RG-28/4/2019-30758) Veri sorumlusu temsilcisi: Türkiye'de yerleşik olmayan veri sorumlularını 30/12/2017 tarihli ve 30286 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Veri Sorumluları Sicili Hakkında Yönetmeliğin 11'inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtti-

len konularda asgari temsile yetkili Türkiye'de yerleşik tüzel kişi ya da Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiyi, ifade eder.

(2) Bu Tebliğde yer almayan tanımlar için Kanundaki tanımlar geçerli olacaktır.

Aydınlatma Yükümlülüğünün Kapsamı

MADDE 4

- (1) Kanunun 10'uncu maddesine göre; kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumluları veya yetkilendirdiği kişilerce, ilgili kişilerin bilgilendirilmesi gerekmektedir. Bu yükümlülük yerine getirilirken veri sorumluları veya yetkilendirdiği kişilerce yapılacak bilgilendirmenin asgari olarak aşağıdaki konuları içermesi gerekmektedir:
- Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,
 - Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
 - Kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilceği,
 - Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,
 - İlgili kişinin Kanunun 11'inci maddesinde sayılan diğer hakları.

Usul ve Esaslar

MADDE 5

- (1) Veri sorumlusu ya da yetkilendirdiği kişi tarafından sözlü, yazılı, ses kaydı, çağrı merkezi gibi fiziksel veya elektronik ortam kullanılmak suretiyle aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi esnasında aşağıda sayılan usul ve esaslara uyulması gerekmektedir:
- İlgili kişinin açık rızasına veya Kanundaki diğer işleme şartlarına bağlı olarak kişisel veri işlendiği her durumda aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilmelidir.
 - Kişisel veri işleme amacı değiştiğinde, veri işleme faaliyetinden önce bu amaç için aydınlatma yükümlülüğü ayrıca yerine getirilmelidir.
 - (Mülga:RG-28/4/2019-30758)
 - Sicile kayıt yükümlülüğünün bulunması durumunda, aydınlatma yükümlülüğü çerçevesinde ilgili kişiye verilecek bilgiler, Sicile açıklanan bilgilerle uyumlu olmalıdır.
 - Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi, ilgili kişinin talebine bağlı değildir.

- e) Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirildiğinin ispatı veri sorumlusuna aittir.
- f) Kişisel veri işleme faaliyetinin açık rıza şartına dayalı olarak gerçekleştirilmesi halinde, aydınlatma yükümlülüğü ve açık rızanın alınması işlemlerinin ayrı ayrı yerine getirilmesi gerekmektedir.
- g) Aydınlatma yükümlülüğü kapsamında açıklanacak kişisel veri işleme amacının belirli, açık ve meşru olması gerekir. Aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilirken, genel nitelikte ve muğlak ifadelere yer verilmemelidir. Gündeme gelmesi muhtemel başka amaçlar için kişisel verilerin işlenebileceği kanaatini uyandıran ifadeler kullanılmamalıdır.
- ğ) Aydınlatma yükümlülüğü kapsamında ilgili kişiye yapılacak bildirim anlaşılır, açık ve sade bir dil kullanılarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.
- h) Kanunun 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "hukuki sebep" ten kasıt, aydınlatma yükümlülüğü kapsamında kişisel verilerin Kanunun 5 ve 6'nıncı maddelerinde belirtilen işleme şartlarından hangisine dayanılarak işlendiğidir. Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi esnasında hukuki sebebin açıkça belirtilmesi gerekmektedir.
- ı) Aydınlatma yükümlülüğü kapsamında, kişisel verilerin aktarılma amacı ve aktarılacak alıcı grupları belirtilmelidir.
- i) Aydınlatma yükümlülüğü kapsamında kişisel verilerin, tamamen veya kısmen otomatik yollarla ya da veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yöntemlerden hangisiyle elde edildiği açık bir şekilde belirtilmelidir.
- j) Aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilirken eksik, ilgili kişileri yanıltıcı ve yanlış bilgilere yer verilmemelidir.

Kişisel Verilerin İlgili Kişiden Elde Edilmemesi Halinde Aydınlatma Yükümlülüğü

MADDE 6

- (1) Kişisel verilerin ilgili kişiden elde edilmemesi halinde;
 - a) Kişisel verilerin elde edilmesinden itibaren makul bir süre içerisinde,
 - b) Kişisel verilerin ilgili kişi ile iletişim amacıyla kullanılacak olması durumunda, ilk iletişim kurulması esnasında,
 - c) Kişisel verilerin aktarılacak olması halinde, en geç kişisel verilerin ilk kez aktarımının yapılacağı esnada ilgili kişiyi aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi gerekir.

Yürürlük

MADDE 7

(1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8

(1) Bu Tebliğ hükümlerini Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanı yürütür.

VERİ SORUMLUSUNA BAŞVURU USUL VE ESASLARI HAKKINDA TEBLİĞ

Amaç ve Kapsam

MADDE 1

(1) Bu Tebliğ, veri sorumlusuna başvuru ve işlemin ayrıca bir maliyet gerektirmesi hâlinde alınacak ücret ile ilgili usul ve esasları belirlemek üzere hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2

(1) Bu Tebliğ, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 13'üncü maddesi ve 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (g) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3

(1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Başvuru: Kanunun 13'üncü maddesi kapsamında yapılan başvuruyu,
- b) Güvenli Elektronik İmza: Münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin tespitini sağlayan, imzalanmış elektronik veride sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan elektronik imzayı,
- c) İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,
- ç) Kanun: 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununu,

- d) Kayıt ortamı: Tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işlenen kişisel verilerin bulunduğu her türlü ortamı,
 - e) Kayıtlı elektronik posta (KEP) adresi: Elektronik iletilerin, gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukuki delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şeklini,
 - f) Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,
 - g) Kurum: Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,
 - ğ) Mobil imza: Mobil bir cihaz kullanılarak oluşturulan elektronik imzayı ifade eder.
- (2) Bu Tebliğde yer almayan tanımlar için Kanundaki tanımlar geçerli olacaktır.

Başvuru Hakkı

MADDE 4

- (1) Kişisel verisi işlenen gerçek kişiler, veri sorumlusuna başvuru hakkına sahiptir.
- (2) İlgili kişiler, başvurularını Türkçe olarak yapmak kaydıyla bu haktan yararlanabilir.

Başvuru Usulü

MADDE 5

- (1) İlgili kişi, Kanunun 11'inci maddesinde belirtilen hakları kapsamında taleplerini, yazılı olarak veya kayıtlı elektronik posta (KEP) adresi, güvenli elektronik imza, mobil imza ya da ilgili kişi tarafından veri sorumlusuna daha önce bildirilen ve veri sorumlusunun sisteminde kayıtlı bulunan elektronik posta adresini kullanmak suretiyle veya başvuru amacına yönelik geliştirilmiş bir yazılım ya da uygulama vasıtasıyla veri sorumlusuna iletir.
- (2) Başvuruda;
 - a) Ad, soyad ve başvuru yazılı ise imza,
 - b) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için T.C. kimlik numarası, yabancılar için uyuğu, pasaport numarası veya varsa kimlik numarası,
 - c) Tebligata esas yerleşim yeri veya iş yeri adresi,
 - ç) Varsa bildirim esas elektronik posta adresi, telefon ve faks numarası,
 - d) Talep konusu,
 bulunması zorunludur.

- (3) Konuya ilişkin bilgi ve belgeler başvuruya eklenir.
- 4) Yazılı başvurularda, veri sorumlusuna veya temsilcisine evrakın tebliğ edildiği tarih, başvuru tarihidir.
- (5) Diğer yöntemlerle yapılan başvurularda; başvurunun veri sorumlusuna ulaştığı tarih, başvuru tarihidir.

Başvuruya Cevap

MADDE 6

- (1) Veri sorumlusu bu Tebliğ kapsamında ilgili kişi tarafından yapılacak başvuruları etkin, hukuka ve dürüstlük kuralına uygun olarak sonuçlandırmak üzere gerekli her türlü idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdür.
- (2) Veri sorumlusu, başvuruyu kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder.
- (3) Veri sorumlusu, cevabını ilgili kişiye yazılı olarak veya elektronik ortamda bildirir.
- (4) Cevap yazısının;
 - a) Veri sorumlusu veya temsilcisine ait bilgileri,
 - b) Başvuru sahibinin; adı ve soyadını, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için T.C. kimlik numarasını, yabancılar için uyuşunu, pasaport numarasını veya varsa kimlik numarasını, tebligata esas yerleşim yeri veya iş yeri adresini, varsa bildirim esas elektronik posta adresini, telefon ve faks numarasını,
 - c) Talep konusunu,
 - ç) Veri sorumlusunun başvuruya ilişkin açıklamalarını,içermesi zorunludur.
- (5) Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır. Ancak, işlemin ayrıca bir maliyet gerektirmesi hâlinde, 7'nci maddede belirtilen ücret alınabilir. Başvurunun, veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması hâlinde alınan ücret ilgiliye iade edilir.
- (6) İlgili kişinin talebinin kabul edilmesi hâlinde, veri sorumlusunca talebin gereği en kısa sürede yerine getirilir ve ilgili kişiye bilgi verilir.

Ücret

MADDE 7

- (1) İlgili kişinin başvurusuna yazılı olarak cevap verilecekse, on sayfaya ka-

dar ücret alınmaz. On sayfanın üzerindeki her sayfa için 1 Türk Lirası işlem ücreti alınabilir.

- (2) Başvuruya cevabın CD, flash bellek gibi bir kayıt ortamında verilmesi halinde veri sorumlusu tarafından talep edilebilecek ücret kayıt ortamının maliyetini geçemez.

Yürürlük

MADDE 8

- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9

- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanı yürütür.

